

DARBININKAS

Vol. LXXIX, Nr. 11
Kovo - March 18, 1994 Penktadienis-Friday

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd. Kaina
Brooklyn, N.Y. 11207 \$ 1.00

LIETUVOJE ir apie LIETUVĄ

-- Italijos užsienio reikalų ministras Deniamino Andreatta su vienos dienos vizitu kovo 11 d. atvyko į Vilnių. Jis susitiko su Lietuvos prezidentu A. Brazausku, Seimo pirmininku Č. Juršėnu, premjeru A. Šleževičiumi, lankėsi Italijos ambasadoje ir Vilniaus universitete, kur susitiko su Vilniaus universiteto rektoriumi R. Poviloniu.

-- Danijos gynybos ministras Hans Haekkerup kovo 9-11 dienomis su trijų dienų oficialiu vizitu lankėsi Lietuvoje. Jis susitiko su Lietuvos Krašto apsaugos ministru L. Linkevičiumi. Svečias lankėsi Klaipėdoje, kur susipažino su Lietuvos jūrų flotele.

-- Lietuvos krašto apsaugos ministerijos atstovai grįžo iš Kroatijos, kur stebėjo Danijos Taikos palaikymo dalinio misiją. Tokį dalinį ateityje numatoma sukurti ir Lietuvoje. Planuojama, kad pirmasis parengtas Lietuvos taikos palaikymo būrys gali būti nusiųstas į buvusią Jugoslaviją su Danijos batalionu. Jungtinį Baltijos šalių Taikos palaikymo dalinio rengimo centrą planuojama įkurti Alytuje, kur anksčiau buvo dislokuotas Rusijos oro desanto diviziono pulkas.

-- Lietuvos pramonės įmonių atstovų ir vyriausybės atstovų susitikime, įvykusiame kovo 5 d., nutarta atidėti pridėtinės vertės mokesčio įvedimą ir kol kas nesvarstyti atidėjimo termino. Premjeras A. Šleževičius sutiko, kad, išgaliojus šiam mokesčiui, kainos šalyje padidės. Tačiau jis sakė, kad šio įstatymo įdiegimas neišvengiamas. Pramonininkai pažymėjo, kad lito kurso stabilumas yra dirbtinis ir aiškiai per aukštas.

-- Apie dešimtį žmonių sužeidė kovo 6 d. Vilniuje, Kalvarijų turgavietėje, nuvirtęs vienas iš prekybos paviljonų. Nelaimės priežastis tikslinama. Nors policijos darbuotojų nuomone, nekelia abejonų, jog metalo konstrukcijų paviljonas nebuvo tinkamai prižiūrėtas ir sugniužo nuo sniego svorio.

-- Socialinės apsaugos viceministras Vytautas Žiūkas spaudos konferencijoje pareiškė, kad šiuo metu ministerijos nustatytas minimalus gyvenimo lygis - 46 Lt per mėnesį neatitinka gyvenimo tikrovės. Artimiausiu metu vyriausybei ir seimui svarstyti bus pateiktas naujas pensijų įstatymo variantas, kuris, pasak Žiūko, turėtų "atitikti Europos lygį ir įteisinti didesnę pensijų diferenciaciją".

-- Lietuvos derybų su NVS šalimis darbo grupės posėdis įvyko Vilniuje, užsienio reikalų ministerijoje kovo 7 d. Jame aptarti principinių nuostatų dėl karinių ir pavojingų krovinių vežimų per Lietuvos teritoriją įteisavimo klausimai.

-- "Pabūkime trumpą pusvalandį kartu" - taip lakoniškai savo naują dokumentinį videofilmą pristato Edmundas Zubavičius. Filme "Širdis pelenuose" kalbėti apie dvasinius dalykus režisierius padeda kunigas, Jėzuitų provinciolas, Šv. Kazimiero bažnyčios rektorius Tėvas Jonas Boruta.

-- 4444 įmonės iki kovo 6 d. buvo Lietuvoje privatizuotos. Tai sudaro 69% visų privatizuotųjų įmonių ir 45% viso numatyto privatizuoti valstybinio kapitalo. Už valiutą parduoti 38 objektai iš viso už \$22.7 milijono. Šiuo metu privatizuojamos dar 98 įmonės.

AR KGB RŪMUOSE APSIGYVENS TEISINGUMAS?

-- V. Skuodį paskyrus direktoriumi, politiniai kaliniai tęsia kovą --

Ar gali teisingumas apsigyventi KGB rūmuose? Pasirodo, kad kai kas tuo tiki. Buvusius KGB rūmus sostinės Gedimino prospekte Lietuvos prezidentas A. Brazauskas palinkėjo padaryti "teisingumo rūmais, į kuriuos žmonės eitų ieškoti tiesos ir ją rasti". Čia vasario 18 d. jis atidarė Vilniaus miesto 2-osios apylinkės teismą. Dabar šis teismas užima tik dalį šio pastato. Ateityje čia turėtų persikelti ir kiti Vilniaus teismai.

O kitoje rūmų pusėje buvę politiniai kaliniai bando atidaryti duris kitam teisingumui. Istorija prasidėjo jau seniai, kai LDDP labai "pamilo" buvusį politinį kalinį V. Skuodį, kuris pasirodė esąs nepažeidžiamas genocido ir rezistencijos centro generalinio direktoriaus pareigoms. Verta iš arčiau susipažinti su šiuo žmogumi.

V. Skuodis gimė 1929 m. kovo 21 d. JAV. 1948 m. baigė Panevėžio gimnaziją ir įstojo į Vilniaus universiteto Gamtos mokslų fakultetą. Jį baigė 1953 m. Į nelegalią veiklą įsijungė 1972 m., areštuotas 1980 m. sausio 9 d., o gruodžio mėnesį už antisovietinę propagandą ir agitaciją nuteistas 7 metus kalėti ir 5 būti tremtyje. Lagerio bausmė atliko Mordovijoje. 1987 m. išvyko į JAV, o 1991 m. grįžo į Lietuvą ir dirbo Vilniaus universitete docentu. Galėtume pridėti, kad jis tuo pat metu skaitė ne tik paskaitas iš gamtos mokslų, bet ir temomis "Ar verta emigruoti į JAV?", kurios tuo metu galėjo būti naudingos

tik vienai organizacijai, veikiančiai Lietuvoje. Jos archyvus ir panoro tvarkyti Skuodis.

Po tokios sausos biografijos gal kai kas ir į nesuprastų, kodėl LDDP "pamilo" Skuodį, tačiau jo buvusiems kolegoms lageryje klausimų nekyla. Vasaro 17 d. Lietuvos Seimo žiemos sesijos baigiamajame posėdyje ir buvo sprendžiamas genocido tyrimo centro direktoriaus klausimas. Rezultatas - iki vidurnakčio likus pusantros valandos, 56 Seimo nariai balsavo už, 22 - prieš ir 4 susilaikė.

O iki LDDP siekiamo finišo V. Skuodžiui reikėjo nubėgti ne taip malonų "demokratijos" maratoną. Tėvynės sąjungos frakcijos vadu kalbėjęs V. Landsbergis pabrėžė, jog LDDP atsiskakė ankstesnio partijų susitarimo, jog centro vadovo kandidatūra bus derinama su Politinių kalinių bei Politinių kalinių ir tremtinių sąjungomis. Tai, pasak Landsbergio, reiškia, jog pamainamas didžiausių kovotojų už Lietuvos nepriklausomybę rūpestis, kad KGB archyvai nepatektų į abejotinas rankas.

Politinių kalinių ir tremtinių frakcijos atstovas B. Gajauskas Seimo nariams priminė, kad opozicija premjerui pateikė net septynias kandidatūras, bet visos jos buvo atmetos. Gajausko nuomone, LDDP yra komunistų partijos įpėdinė, atsakinga už vykdytą genocidą, todėl neturi moralinės teisės spręsti apie centro vadovo kandidatūrą. Pasak Balio Gajausko,

LDDP neturėtų ir Seime sėdėti, reikėtų surengti ir lietuvišką Niurnbergo procesą.

Tribūnoje pasirodė ir K. Bobelis, rodydamas laikraščių iškarpas, kalbėjo, jog visas pasaulis didžiausiais Lietuvos disidentais vadino B. Gajauską, V. Skuodį, V. Petkų, N. Sadūnaitę, A. Terlecką ir kitus. Bobelis užmiršo, kad su Brežnevu stagnacija Lietuvoje baigėsi ir žmonių vertinimai, atsiradus žodžio ir spaudos laisvei keičiasi - šiukšlės savam kambary geriau matyti vietoje, nei žiūrint iš Amerikos.

Kalbėjo ir pats Skuodis. Jis prisiekė Dievui ir tėvynei, jog jam itakos nedarys jokios politinės jėgos. Į klausimą, ar, kaip tvirtino politinis kalinys A. Andreika, priklausė lagerio vidaus tvarkos tarybai, Skuodis atsakė "Ne, ne" ir pridūrė, kad tokias kalbas paskleidė KGB agentas A. Andreika. Paprašytas tai įrodyti dokumentais, Skuodis sakė, kad visi argumentai jau išdėstyti jo straipsniuose. Taigi, dar netapęs KGB rūmų paslapties saugotoju, Skuodis jau iš anksto kai kurias "paslaptis" atskleidžia. Jis, žinoma, negali prisiminti, kad 1988 m. tūkstantčiai žmonių matė ir rėmė Andreikos pastangas kovoje prieš sovietų represines struktūras. Jam tekdavo d. žnai ir kalėjimuose pabuvoti už rengiamas bado akcijas ir pan., kas mušimas 1988 m. buvo išlikęs kasdienybė. Skuodis tuo metu buvo taip jam nepatikusioje Ameri-

(nukelta į 4 psl.)

Vilniaus senamiestis. Šv. Ignoto gatvė. Viktoro Kapočiaus nuotrauka

"Mažosios studijos" svečias - APAŠTALINIS NUNCIJUS LIETUVAI

Vasario 9 d. sukako dveji metai nuo Vatikano atstovo Lietuvoje arkivysk. Justo Mullor Garcia diplomatinės tarnystės pradžios mūsų šalyje. Ta proga pakviestas nuncijus apsilankė Katalikų Radijo "Mažojoje studijoje" ir atsakė į redaktorius Vaidoto Žuko klausimus. Pokalbį vertė kun. Sigitas Jurčys, OFM.

V. Žukas: *Ekscelencija, kaip Jūs apibūdintumėte savo tikėjimą?*

Arkiv. J. M. Garcia: Visų pirma tai kompasas, kuriuo šiame pasaulyje galiu nustatyti savo kelionės kryptį. Kaip krikščionis tapatinu Dievą su Jėzumi Kristumi, kuris pagal evangeliją yra Tiesa, Kelias ir Gyvenimas. Be Dievo man viskas liktų didžia paslaptimi. O su Dievu galiu suvokti net skausmo ir mirties problemą. Tik gyvenimas

su Dievu suteikia laisvę prasme. Priešingu atveju, laisvė tampa labirintu. Nuo pat jaunumės mane žavėjo Dostojevskio tvirtinimas: "Be Dievo - viskas leistina", taigi ir smurtas, ir neteisėbės, ir nusikaltimai.

Suėjo dveji metai nuo Jūsų diplomatinės tarnystės Lietuvoje pradžios. Ką per šiuos metus čia išgyvenote didžiausio ir ką nemaloniausio?

Pats didžiausias momentas buvo praėjusių metų rugsėjo 4 dieną, kai drauge su kardinolu V. Sladkevičiumi ir Vilniaus arkivyskupu A. Bačkiumi lipome trapu į lėktuvą pasitikti Lietuvon atvykusio taikos kunigaikščio Šventojo Tėvo.

O nemaloniausius išgyvenimus pasilikau sau.

Prieš atvykdamas į Lietuvą turbūt nemaža girdėjote apie mūsų Bažnyčią, tikėjimo kankinius, apie per-

sekiojimus...

Iš tiesų prieš atvykdamas į Vilnių, labai dažnai girdėjau kalbant apie jūsų kraštą. Vyskupas, kuris mane išventino į kunigus ir su kuriuo man po to teko dirbti Vatikane buvo kardinolas Antonio Samore, prieš karą sekretoriauvas apaštalinėje nunciatūroje Lietuvoje. Jis labai mylėjo ir daug pasakojo apie jūsų žemę.

Aš su didžiu dėmesiu skaitydavau "Lietuvos Katalikų Bažnyčios" kroniką. Mane labai stebino lietuvių katalikų jėga - tikėjimui priešiškoje aplinkoje. Šią jėgą regiu ir šiandien.

Šiuo metu Lietuvos visuomenėje ir Bažnyčioje išgyvename vertybių kaitą, Sąjūdžio, o po to ir Nepriklausomybės atgavimo laikui stengėmės akcentuoti šviesųjį Lietuvos (nukelta į 2 psl.)

Merkinės piliakalnis vis dar pasipuošęs žiemos rūbu.

Viktoro Kapočiaus nuotrauka

VILTINGAS PRAREGĖJIMAS

Lietuvoje daug kalbama apie tautos susipriešinimą, bet retai pabandoma paieškoti tikrųjų priežasčių. Iš tikro pagrindinis, o gal ir vienintelis susipriešinimo šaltinis yra penkiasdešimt metų komunistinės okupacijos palikimas su ano režimo ramsčiais net neapgailestavusiais, nekaltant jau apie pasmerkiamą, savo praeities.

Patogiausias būdas "buvusiesiems" spręsti susipriešinimo problemą yra - užmiršti praeitį, nusikaltėlius su jų aukomis užkasti į vieną duobę ir jų visų atminimą pagerbti vienu kryžiumi. Kad buvusieji partizanai, kaliniai ir tremtiniai perdaug nesisopardytu, pasirūpinti apkaltinti juos susipriešinimo kėlimu, o idealistinei Sąjūdžio pusei su Vytautu Landsbergiu priskirti krašto ekonomikos sužlugdymą, kultūros sunaikinimą, nusikaltimų įtvirtinimą. Komunizmas, anot jų, dėl Lietuvos nelaimių niekuo dėtas. Priešingai, komunistai išlaikė okupacijoje Lietuvą lietuvišką ir iškovoje kraštui laisvę.

Iš buvusių 200,000 komunistų partijos narių Lietuvoje gal tik 3 nuošimčiai benorėtų stalinistinės santvarkos sugrįžimo. Bet kas galėtų pasakyti, koks nuošimtis jų gynė televizijos bokštą, pavojų metu budėjo prie Parlamento rūmų, dalyvavo masinėse Sąjūdžio demonstracijose, laikėsi rankomis susiėmę Baltijos kelyje.

Šie klausimai kyla, "Šiaurės Atėnuose" (1994. II. 4) perskaičius būrello Lietuvos rašytojų pareiškimą "Žodis sau ir kitiems". Ką seniau kėlė politikos žmonės dabar patvirtina ir kultūrininkai: ne tik politikai bet ir "mūsų kultūrai ir literatūrai šiandien brukama mintis - esą vadinamojo socializmo metais visi vienodai buvome subridę į sistemos purvą, visi esame vienodos laiko aukos". Pasisakiusieji teisingai nurodo, kad negalima sulyginti to, kuris žalios jaunystės laikais, mokytojo ar redaktoriaus įkalbėtas, parašė kokį konjunktūrinį eilėraštį ar straipsnelį, su tuo, kuris kelis sąmoningo gyvenimo dešimtmečius pūtė oficialios ideologijos dūda, kūrėsi iš to gerą būvį, piktai grasindamas kiekvienam, bandančiam peržengti leistiną ribą; šiandien kelia galvas ir "kankinių aureolę užsideda visai jų neverti, nesigėdindami atsistoti greta tu, kuriuos neseniai murkdė ir svarstė uždaruose sektantų posėdžiuose".

Pasirašiusieji prisipažįsta negalį lygintis su tais, kurie sėdėjo kalėjimuose, lageriuose, atsigulė po žeme ar po ledu, tačiau jie pabrėžia, jog ir gėdinga įrodinėti, kad vienodoje padėtyje buvo tie, kuriuose anuometiniai ideologai stumdė ir persekiojo, ir tie, kurie jiems vijo persekiojimo virves.

Pareiškimą pasirašė Juozas Aputis, Judita Vaičiūnaitė, Leonardas Gutauskas, Sigitas Geda, Petras Dirgėla, Dalia Dirgėlienė, Kęstutis Nastopka, Albertas Zalatorius, Henrikas Čigriejus, Saulius Žukas, Jonas Strielkūnas, Jūratė Sprindytė, V. Papievis ir Birutė Baltrušaitytė. Kai kurie iš jų ir išėvijoje neblogai pažįstami.

Rašytojų būrelis Lietuvoje praregėjo tai, kas iš toliau jau seniai buvo matoma. Ne tik praregėjo, bet išdrįso garsiai pasakyti, kad niekšybės negalima sutaukyti su moralumu. Tik būtų klaida, jei viešu pareiškimu ir pasitenkintų.

Dėl nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojimą turta atstatymo

Lietuvos Respublikos Ambasada Washingtone praneša, kad 1994 m. vasario 15 d. Lietuvos Respublikos Seimas priėmė įstatymą "Dėl Lietuvos Respublikos įstatymo "Dėl piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojimą turta atstatymo tvarkos ir sąlygų" 10 straipsnio papildymo". Šiuo įstatymu numatė, kad asmenys, turintys teisę į nuosavybės teisės atstatymą, pagal aukščiau minėtą įstatymą, prašymus dėl nuosavybės teisės į gyvenamuosius namus (arba jų dalis) su priklausiniais, į ūkinės paskirties pastatus, kurie įstatymo įsigaliojimo dieną nuosavybės teise priklausė fiziniams asmenims, atstatymo turi teisę paduoti iki 1994 m. balandžio 30 dienos.

Kartu primename, kad Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1993 m. gruodžio 29 d. nutarimu Nr. 995 "Dėl patvirtinančių nuosavybės teisę į išlikusį nekilnojimą turta dokumentų pateikimo laiko pratęsimo", buvo pratęstas dokumentų, patvirtinančių nuosavybės teisę į išlikusį nekilnojimą turta pateikimo laikas iki 1994 m. gruodžio 31 d.

KYLANTIS NEPASITIKĖJIMAS TARP NAUJŲ DRAUGŲ

Advokato P. Žumbakio komentaras, transliuoti kovo 6 d. Chicagoje per "Amerikos Lietuvių Radijo" programą, vadovaujamą Anatolijaus Šluto.

Pirmą kartą po Sovietų Sąjungos sugriuvimo Amerika išmetė Rusijos diplomata už JAV CIA šnipo "globojimą". Rusija atsikėrė, išprašydama Amerikos diplomata iš Maskvos. Partnerystė dėl taikos staiga atšalo.

Rusijos karinio štabo vyriausias vadas generolas Michail Kolesnikov į kaitinimus, jog Rusija šnipinėjanti Amerika, atsakė, kad tai yra suprantama, nes Amerika tą patį daranti Rusijoje. Tą patį argumentą kartoja ir Amerikos liberalų choras.

Amerikos lyginimas su Rusija, ar tai šnipinėjimo srityje, žmogaus teisių, ar karinėje veikloje - kaip kad JAV misijos Vietname lyginimas su komunistų invazija į Afganistaną - yra senas, dar J. Stalino laiku pradėtas naudoti dezinformacijos planas, pagal kurį visi bolševikų žiaurumai, visa agresija buvo lyginama su Vakarų elgesiu. Tačiau šios dvi didžiosios valstybės yra visiškai skirtingos.

Galima išvardinti daug skirtumų tarp Amerikos ir Sovietų Sąjungos - Rusijos šnipinėjimų.

Svarbiausia būtų tai, kad Ameri-

ka neturėjo strateginio plano užimti visą pasaulį ar užkariauti svetimus kraštus, o Sovietų Sąjunga netik turėjo tokius planus, bet ir igyvendino juos.

Amerika dabar teikia finansinę ir kitokią humanitarinę pagalbą prezidentui Boris Jelcin ir Rusijai, kad ji galėtų atsistoti ant kojų po 70 metų užtrukusios marksistinės - bolševikinės sistemos. Rusija Amerikos nešelpia.

Trečiasis pagrindinis skirtumas yra tai, kad Amerika nešauko žmonių, bendradarbiavusių su rusais ar komunistais. Rusai tai darė prieš ir po Sovietų Sąjungos sugriuvimo. Ir tai vykdė be jokių viešų teismų. Daro, kaip ir Lenino - Stalino laikais, panaudodami slapstus politinius likvidavimus.

Be abejonės, įtariamuo šnipo Aldrich Hazen Ames byla teisė ilgą laiką. Amerika yra kraštas, kurio pamatai yra teisinė sistema. Visi, kad ir įtariamieji šnipinėjimo, turi teisę gintis. A. H. Ames ir jo žmona aiškiai pasisakė, kad jie tai darys. Jiems nereikės kentėti tamsiuose KGB rūsiuose. Jie turės pilną teisę priversti valdžią Amerikos teismuose įrodyti kaltinimus jiems.

Ši byla bus ypatingai įdomi. Jau dabar kyla šimtai klausimų dėl sovietų infiltravimo į Amerikos valdžią. Štai keletas detalių - gal sutapimų - kurios turėtų būti įdo-

mios ir mums:

A. H. Ames buvo paskirtas į CIA Langley būstinę 1972-ais metais ir dirbo iki 1975-ųjų. Tuo metu CIA vyko dideli pasikeitimai. Buvo organizuojamos demonstracijos prieš JAV valdžią, deginamos Amerikos vėliavos, ypač universitetuose ir liberalioje spaudoje vyravo didelis nusiteikimas prieš Ameriką bendrai.

1986-ais metais kaltinamasis Rick Ames, pagal FBI, jau dirbo šnipinėdamas prieš Ameriką. Tais pačiais metais Amerika pareikalavo, kad Sovietų Sąjunga atšauktų keletą įtariamų KGB agentų iš JAV-ių. Jie tapo personas non gratis Amerikoje. Išmestų KGB narių tarpe buvo ir vienas lietuvis - Sovietų Sąjungos diplomatinės pareigos einantis agentas.

Likus dviems dienoms iki paskelbimo dėl jo pašalinimo iš Amerikos, minėtas agentas atvyko pas mus, prašyti tam tikros medžiagos iš bylu, kuriose buvo išvardinti žmonės, žudę lietuvius per pirmąją bei antrąją sovietų okupacijas. Jam labai rūpėjo kai kurios pavardės. Žinoma, jis jokios informacijos negavo. Gavo tik daug palinkėjimų peržiūrėti savo KGB didvyrių bylas bei KGB narių sąrašus ir ten paieškoti tų pačių pavardžių.

Išmestasis lietuvis agentas buvo mums gerai žinomas, tarnavęs

KGB. Kai kurie mūsų gudrūs žmonės palaikė ilgus ir kartais ypatingai glaudžius ryšius su juo - tiek ir nuvykę į okupuotą Tėvynę.

Teko keletą kartų susitikti su minėtu agentu. Jo pasaulėžiūra buvo itin aiški. Tai buvo prisiekęs komunistas, atsidavęs Maskvai, ne Vilniui. Vieną tų konfrontacinių susitikimų aprašė Europoje leidžiama mūsų spauda. Gal kada nors pakomentuosiu ir apie kitus susitikimus.

Vienok, kyla daug klausimų, kuriais turėtų domėtis prezidentas Algirdas Brazauskas ir užsienio lietuvių vadai:

1. Kas atsitiko su tuo lietuviu agentu? Prieš keletą metų bandžiau surasti jo bylą KGB archyvuose.

Neradau. Kai kurių žmonių, bendradarbiavusių su juo ar jo kolegomis, bylos buvo gan blankios - pagal Lenina, tik "naudingų idiotų" darbeliai. Kai kurių gudriųjų draugų bylų visai nebuvo. Žinome, kad kai kurios svarbios bylos buvo KGB sunaikintos, prieš perduodant archyvus lietuviams. Kitos buvo išvežtos į Maskvą.

2. Ar negalėtų dabartinė valdžia, remdamasi genocido įstatymu, iškelti bylos tam Maskvos šnipui? Jis juk buvo tautos priešas ir prisidėjo prie krašto naikinimo tuomet, kai maskviečiai siautė Lietuvoje ir persekiojo mūsų disidentus.

3. Ar dabartinė vyriausybė negalėtų paprašyti Amerikos valdžios išduoti medžiagą, kurią turėjo 1986-iais prieš lietuvių agentą? Gi

Amerika reikalauja, kad lietuvių viską mestų kooperuoti su OSI. Buvo net pasirašytas diplomatinis popierėlis ir dėl lietuvių teisių išgauti informaciją iš Amerikos. Kodėl nepasinaudoti tuo?

4. Ar negalėtų tie, kurie glaudžiai bendradarbiavo su tuo agentu ilgus metus, būti tikrais patriotais ir suteikti Lietuvos prokuratūrai žinių apie tą agentą?

5. Lietuvio agento kolega, kuris buvo aktyvus Amerikoje ir darbovos prieš užsienio lietuvius, gerai pažįstamas darbiečiams, šandien turi svarbias pareigas Seimo administracijoje. Ar negalėtų kas iš valdžios pareikalauti, kad jis atidengtų agento darbo vaisius Lietuvos prokuratūrai? Amerikai?

6. Jeigu Rusijoje buvo likviduota 10 ar daugiau žmonių, padėjusių Amerikai rinkti informaciją apie KGB, ar jų tarpe buvo lietuvių?

7. Kodėl negalėtų Lietuva pasiūlyti 100 procentų kooperacijos Ame-

rikos valdžiai, kad padėti ištirti visus KGB agentus, dalyvavusius veikloje prieš Ameriką? Toks bendradarbiavimas būtų naudingas, nes iš Rytų kyla vis daugiau pavojų, ypač po KGB kalėjimo ištuštinimo, kur sėdėjo komunistų ekstremistai.

Jie dabar ramiai vaikšto Maskvos gatvėmis. Jų žvilgsnis į Lietuvą yra nedraugiškas ir senai aiškus: Lietuva yra Sovietų Sąjungos dalis, kolonija, o Rusija juk perėmė Sovietų Sąjungos išda, skolas ir teritorijas. Kooperacija su Amerika Lietuvai galėtų būti tam tikras apsidraudimas nuo priešų. NATO nepriėmė, bet kaip tie taikos partneriai, lietuvių gali pasirodyti verti dėmesio. Šiuo metu, kada prezidentas Bill Clinton yra ypatingai rusų sukompromituotas, tas draugiškas žingsnis galėtų atnešti naudingų diplomatinių vaisių. Bet tuomet nereikia bijoti, iškratant seną KGB praeitį - senas biografijas.

VIRGINIA ALEKSANDRAVIČIŪTĖ, lietuviškai kalbanti advokatė, teikia paslaugas IMIGRACIJOS bei ŠEIMOS teisiniuose reikaluose. The American Immigration Lawyers Association narė. Turi leidimą praktikuoti Massachusetts ir Washington, D.C. One Bulfinch Place, Suite 100, Boston, MA 02114. Tel.: (617) 723-2242; FAX: (617) 723-1899.

JONAS V. STRIMAITIS, advokatas, patarnauja teisiniuose reikaluose. Advokatas kalba ir lietuviškai. 134 West St., Simsbury, CT 06070. Tel. 203 651-0261.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laido tuves. Koplyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

BUYUS FUNERAL HOME. Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius, Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.). Tel. 344-5172. Paruošiamos garbingos laido tuves. Modernios koplyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliams pastatyti.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Istaiga veikia naujoji vietoje - OHLERT-RUGGIERE, Inc., 89-11 Jamaica Ave., Woodhaven, NY. Tel. 847-2323 (namų tel. 847-4477). Istaigoj kreipiantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriušio klientais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SŪNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern, 1883 Madison St., Ridgewood, NY 11227. Tel. 821-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuvini ai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA - Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia Radžiūnas, sav. - 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, NY 11368. Tel. 779-5156.

LIETUVIŲ KULTŪRINĖ RADIJO PROGRAMA "AUŠRA". WINC-FM 90.5, Worcester, MA. Sekmdieniais 8-9 val. vakaro, Eduardas Meilus, Jr., 70 Curtis St., Auburn, MA 01501. Tel. 508 753-7232

NEW YORK-NEW JERSEY-Laisvės Žiburys, sekmdieniais 9-9.30 val. ryto WNWK105.9 FM. Romas Kezys, 217-25 54th Ave., Bayside, NY 11364. Tel. 718 229-9134 arba 718 428-4552. Fax 718 769-3302.

NEW JERSEY, NEW YORK - "Music of Lithuania" programa, vedama anglų kalba iš Seton Hall Universiteto stoties, 89.5 FM banga, girdima sekmdieniais nuo 12 iki 1 val. popiet. "Lietuvos atsiminimai" programa iš tos pačios stoties, girdima sekmdieniais nuo 1 iki 2 val. popiet. Dr. J. J. Stukas - direktorius, 234 Sunlit Dr., Watchung, NJ 07060. Tel. 908 753-5636.

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI SUKURIAMI IR NEMOKAMAI PRISTATOMI I VISAS KAPINES NEW YORK, NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOSE. ISTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIŲ.

Fasolino MEMORIALS

66 - 86 80 ST. MIDDLE VILLAGE, QUEENS N.Y. 11379
PHONES (718) 326 - 1282; 326-3150
- TAI MŪSŲ VIENINTĖLĖ VIETA -
- GAUSI PARODŲ SALĖ -

**KVEČAS
JONAS
1933 + 1976**

"Mažosios studijos" svečias - APAŠTALINIS NUNCIJUS LIETUVAI

(atkelta iš 1 psl.)

laisvės kovotojų atminimą, religinę ir tautinę rezistenciją. Daug dvasininkų dalyvavo šiame laisvės sąjūdyje. Deja, pagarsėjusios Marijos ir Kryžių žemės vaikai išsirinko Lietuvos vadovais vakarykščius komunistus. Paaiškėjo, kad ir pilietinis, ir religinis mūsų žmonių sąmoningumas labai menkas. Kokius kelius matytumėte išeiti iš šios aklavietės. Ką jūs, aukštas Bažnyčios dvasininkas, pats darytumėte, jei būtų lemta visą laiką praleisti Lietuvoje?

Tai labai platus ir delikatus klausimas. Norite išgirsti mano nuomonę apie politinę padėtį. Atsakysiu, bet ne kaip diplomatas, o kaip ganytojas. Iš ganytojo visada yra laukiama evangelinės šviesos. Aš negaliu neduoti šviesos, kai jos prašoma.

Realybė yra tai, kas egzistuoja laike ir erdvėje. Demokratiškoje politinė realybė atsako į konkrečius pasirinkimus. Betgi kalbame apie besikeičiančią realybę. Mes, vysku-

pai ir kunigai turėtume ją analizuoti evangelijos šviesoje, o ne pagal savo politinius ir visuomeninius interesus. Ganytojas privalo kalbėti ir su tais, kuriuos dauguma gyventojų išrinko į valdžią, ir su nuėjusiais į opoziciją. Bet dvasininkas, Jėzaus Kristaus pavyzdžiu, privalo priešintis visokiai nuodėmei, neteisingumui, silpniausiųjų išnaudojimui. Dvasininkas neturi sukilti prieš žmogaus asmenį. Su priešingu pažiūrų žmonėmis taip pat reikia mokėti kalbėtis. Juk visus juos turime supažindinti su Jėzaus Gerąja Naujiena. Išganytojas nesišalino nei fariziejų, nei pagonių, nei apskritai nuodėmingųjų. Kai kurie iš jų net tapo uoliais sekėjais. Anot Kristaus: "Ne sveikiems reikia gydytojo, o ligoniams. Aš ir atėjau šaukti ne teisiųjų, bet nusidėjėlių".

Kalbant konkrečiai apie Lietuvą po daugelio okupacijos metų būtų privalu organizuoti nacionalinį pokalbį plačiausiu mastu. Kalbu kaip

ganytojas - nepaprastam atvejui būtina pritaikyti nepaprastą sprendimo būdą.

Aišku, reikia žinoti, ką vakar galvojo ir veikė atskiri daugumos bei opozicijos nariai. Bet dar svarbiau žinoti, ką jie galvoja šandien ir ką siūlo rytojui.

Toliau atrasti ar nurodyti konkrečių pradžių taška yra ne mano, bet vyskupų ir kitų už Lietuvos dabartį ir ateitį atsakingų žmonių reikalas. Kaip gyvenimo Lietuvoje stebėtojas ir kaip žmogus nuosirdžiai mylintis šį kraštą, galvoju, kad jums yra būtina abipusio pasitikėjimo ir abipusio atvirumo sutartis. Jūs turite išmokyti kalbėti broliškai ir nugalėti praeities priešiškus kompleksus. Visada yra pavojinga apkapoti istoriją.

Vakarykščiai lietuvių - įskaitant ir tuos, kurie buvo valdžioje ir iš pažiūros naudojosi pranašumu - visi buvo tos pačios sistemos belaisviai. Kolaboravimas ne visada atsiranda iš pritarimo vienai ideo-

logijai. Į jį gali atvesti ir baimė, ir valdžios troškimas. Žmogaus širdis yra slėpinys...

Panašiai ir rezistencija atsiranda dėl įvairių motyvų: priešintis skatina tikėjimo persekiojimas, tėvynės meilė, tam tikra ideologija, o kartais net noras patekti į valdžią. Didysis žmogiškumo ir taikos kunigaikštis popiežius Jonas Paulius II viešėdamas Lietuvoje pasakė, kad nežiūrime vien iš nugalėtojo ar pralaimėjusio pozicijos, prasižengusio ar nekaltos, seklio ar persekiotojo rėmų. Turėkite visi drašos sutraukti pragariškos neapykantos grandines. Šventasis Tėvas kalbėjo ir apie atsivertimo drašą.

Bet tam reikalingas apsisprendimas ir žmogiškas kilnumas...

Taip. Draša ir toliaregiškumas yra būtini, ne tik išimtiniais atvejais. Mano galva, neužmiršdami praeities kankinimų, Lietuvos krikščionys daugiau laimėtų žiūrėdami į ateitį ir stengiamiesi kuo giliau įdiegti savo tautos gyvenime evangelines tiesas. Visus lietuvius privalome apšviesti Kristaus šviesa. Ypač tuos, kurie klydo. Bažnyčia yra visų motina. Juk ji nėra piktoji pamotė. (Bus daugiau)

Lietuvos Nepriklausomybės šventės rengėjai ir programos dalyviai vasario 20 d. Kultūros Židinio scenoje, Brooklyn, NY. Iš k.: LB NY apygardos pirm. Kęstutis Miklas, tautinių šokių grupės "Tryptinis" vadovė Jadvyga Matulaitienė, Lietuvos konsulas New Yorke Darius Gaidys, Janina Simutienė, Lietuvos Ambasadorius Jungtinėse Tautose Anicetas Simutis, solistė Asta Krikščiūnaitė, Brooklyno pranciškonų vienuolyno viršininkas Tėv. Leonardas Andriekus, pranešėja Rūta Virkutytė, Tautos Fondo valdybos pirm. Aleksandras Vakselis, ALTO NY skyriaus pirm. Vaclovas Steponis, pianistas William Smiddy. Liudo Tamošaičio nuotrauka

DARBININKAS

The Lithuanian Weekly
Published by Franciscan Fathers341 HIGHLAND BLVD.
BROOKLYN, NY 11207Editorial Office 718-827-1352
Business Office 718-827-1351
FAX 718-827-2964Publication No. USPS 148-360
ISSN 0011-6637Second Class postage paid at Brooklyn, NY, Post Office
Subscription per year \$30.00. Single copy \$1.00.
Published Weekly except 2nd and 3rd week in JulyPOSTMASTER: Send Address Change to:
DARBININKAS, 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207
— Redaguojama REDAKCINĖ KOMISIJA —

LKB Kronikos vaidmuo

Mūsų naujajame tautiniame atgimime ir kovose dėl laisvės žymų vaidmenį suvaidino pagrindžio spauda. Ją pradėjo Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika, 1972 m. kovo 19 d. išleisdama pirmąjį savo numerį. Ir patys leidėjai, ir laisvės kovotojai tada nenuotokė, kokį didelį vaidmenį atliko mūsų kovos istorijoje LKB Kronika. Leidėjai manė, kad jie išleis tik kokį 10 numerių, ir viskas bus baigta, redaktoriai bus susodinti į kalėjimus, bus užšlopintas bet koks pasipriešinimas prieš okupantą. Bet taip nevyko. Kronika ėjo sėkmingai ir toliau, plisdama ne vien tarp lietuvių. Išėjusių lietuvių sugebėjo Kroniką išvesti į kitas kalbas ir paskleisti pasaulyje. Tada jos reikšmė nepaprastai išaugo.

Pagrindžio spaudos būta ir anksčiau. Kai tik tautą ištikdavo kokios nelaimės, vienokiu ar kitokiu būdu pasirodydavo atsišaukimai, atskiri leidiniai. 1941 m. vokiečiams okupavus Lietuvą ir likvidavus laikiną vyriausybę, pagsausėjo ir pagrindžio spaudos. Dalis buvo spausdinama rotariumi, o paskui slaptose spaustuvėse. Pirmasis pagrindžio laikraštis "Nepriklausoma Lietuva" pasirodė 1941 m. lapkričio mėn. Jis buvo spausdintas slaptoje spaustuvėje. Po to tuoj pasirodė kiti laikraščiai: "Apžvalga", "Atžalynas", "Baltija", "I Laisvę", "Laisvės kovotojas", "Lietuva", "Lietuvos Judas", "Lietuvos Laisvės trimaitis", "Moterų talka", "Pogrindžio kuntaplis", "Vardan tiesos", "Vieninga kova".

Prasidėjus partizaniniam karui, dar laikėsi keli laikraščiai. Paskui jų skaičius mažėjo, buvo leidžiami tik atsišaukimai. Pogrindžio spauda išliko iki 1951 metų. Po to jos apie 20 metų nebuvo.

Tada Lietuvoje buvo sunkiausias persekiojimo laikas. Reikėjo kažką daryti, pasipriešinti okupanto valdžiai.

Čia iniciatyvos ėmėsi jaunieji kunigai. Jie suprato, kad reikia išleisti pagrindinį laikraštį, bet pradžioje nesutarė dėl jo pobūdžio. Pagaliau buvo apsispręsta, kad tas laikraštis turi būti Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika, kur būtų skelbiami autentiški tikinčiųjų persekiojimo faktai. Pati persekiojimo medžiaga turėjo veikti skaitytojus ir juos nuteikti pasipriešinimui.

Tokiam laikraščiui išleisti jie pasirinko ir datą - kovo 19-ąją - Šv. Juozapo dieną. Šv. Juozapas yra Bažnyčios globėjas. Išleisdami Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kroniką, pasirinkdami šv. Juozapo dieną, jie savo darbą pavedė šv. Juozapo globai. Per metus išleisdavo 4-5 Kronikos numerius. Visada vienas numeris buvo išleidžiamas šv. Juozapo dieną.

Pasirodžius pirmiems dviem ar trim Kronikos numeriam, New York'e jau buvo sukiesta spaudos konferencija, kurioje dalyvavo ir "Darbininko" redakcijos atstovas. Konferencijoje buvo išaiškintas Kronikos pobūdis, kad čia spausdinami ne straipsniai, o gryni faktai, paimti iš tikro gyvenimo. Konferencijoje buvo iškeltas ir tas faktas, kad Kroniką reikia kuo greičiau versti į kitas kalbas ir kuo plačiau paskleisti.

Iš pat pradžių buvo suprasta, ką turi daryti išeivija, kad jos pareiga Kroniką kuo plačiau paskleisti. Čia ir "Darbininko" laikraštis atliko savo vaidmenį: apiformino Kronikos leidimą lietuvių kalba, davė jai stilių, skatino jos vertimą į kitas kalbas.

Tuo metu "Darbininką" redagavo buvęs laikinosios vyriausybės pirmininkas ir švietimo ministeris prof. Juozas Brazaitis. Jis apiformino pirmųjų Kronikos numerių spausdinimą, "Darbininko" medžiagą siuntė į kitus laikraščius. Kai buvo išleisti 7 Kronikos numeriai, jo iniciatyva

4

1993 gegužės 12,
trečiadienis.

Klaipėda. Danės upė. Prie krantinės prisišvartuoja jachta "Lietuva", apiplaukusi pasaulį. Jachtos kapitonas S. Kudrevičių ir buruotojus R. Ramanauską, G. Pilaitį, L. Ivanauską, R. Dargį, J. Gvazdaitį, A. Pūslį, J. Limantą pasveikina LR prezidentas A. Brazauskas.

1993 gegužės 14,
penktadienis.

Strasbourg. 10 val. Vilniaus laiku. Priešais Europos Tarybos rūmus tarp Lichtenstein ir Luxembourg vėliavų suplevėsuoja Lietuvos vėliava. Lietuva — Europos Tarybos narė.

1993 gegužės 17,
pirmadienis.

Vilnius. Universitetas. Rektoro salė. LDDP "nuosaikioji — universitetinė — grupė", pasirūpina, kad LR prezidentas A. Brazauskas pasakytų "Europos kalbą" būtent čia. Lietuvos istorijai ir ET džiaugiamasi lyg ir ne valstybėje, o universiteto autonominėje saloje. Čia politika lyg ir nebėra politika. Yra tik tiesa, istorinis likimas.

Gegužė! Žydi, putoja sodai. Lietuva aukštai. Aukštybėse. Mes vartome vakarais senus albumus, žiūrime į vaikystės baltus marškinukus, baltas pirmosios komunistų sukneles ir verkiame jaunystės, senų draugų, kurie nesulaukė svetimšalių okupantų išėjimo.

buvo suorganizuotas Kronikos leidimas tomis. Pirmąjį tomą suredaguavo prof. J. Brazaitis, "Darbininko" redakcija apipavidalino ir tokiu būdu visiems kitiems tomams nustatė apiforminimo stilių.

Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikai pradėjus eiti, pasirodė visa eilė naujų pagrindžio leidinių: "Alma Mater", "Aušra", "Aušrelė", "Blaivybėje jėga", "Dievas ir Tėvyne", "Kultūros archyvas", "Laisvės šauklys", "Lietuvos archyvas", "Lietuvos ateitis", "Pastogė", "Perspektyvos", "Rūpintojėlis", "Tautos kelias", "Tiesos kelias", "Tikinčiųjų teisėms ginti komiteto žinios", "Varpas", "Vytis".

Pati Kronika buvo verčiama į anglų, prancūzų, vokiečių, italų bei ispanų kalbas. Vertimai supažindino visą pasaulį su padėtimi Lietuvoje, išpopuliarino Lietuvos bylą. Pagrindinės spaudos mintys radijo bangomis grįžo į Lietuvą. Vatikano radijas Kroniką skaitydavo ištais, Laisvosios Europos radijas pateikdavo daug ištraukų ir jas bent kelis kartus per dieną kartodavo. Tai sudarė didelį poveikį visai tautai ir joje ugdė naują tautos atbudimą. LKB Kronika pagreitino Sąjūdžio atsiradimą ir tautos apsisprendimą siekti nepriklausomybės.

Todėl kovo 19-tąją su pagarba minime visus Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos redaktorus, leidėjus, visus, kurie dėl to nukentėjo ir pateko į kalėjimus. Su pagarba minime visą pagrindžio spaudą.

ir neišcentruotas velenas drebinos visas tvirtinančias variklį konstrukcijas. Nuo kuro vamzdelių sudūrimo varvėjo benzinas. Kampe motoristo guolis prašėsi tik ugnies.

Kodėl nepasitvarkyti žmoniškai — paveržti riebokšlius, tarpines, vamzdelius, gražiai atbortuoti, kad nuo jų nubėgtų kuras, žodžiu, viską galima padaryti, bet ne, viskas valdiška ir man nusispjauti. Smagiau keiktis, keiktis be galo ir be krašto! Tokie buvo šie fezeuškiai! "Mūsikiškai" daugiau bendraudami su lietuviais per porą trejetą metų labai pasitempė. Jų leksikonas žymiai apsisvalė nuo keiksmų ir, reikia pripažinti, jie stengėsi prilygti prie lietuvių. Mums tai buvo malonu.

Neužilgo sutems, nes dangų užtraukė tamsių debesų masyvas. Kelionė susikomplicavo staiga, kai prieš mus atsirado didžiulės ledo lytos. Iš pradžių bandėme, jas apeinant, skverbtis pirmyn, tačiau netrukus atsisakėme. Pakilo stiprus pietryčių vėjas. Vanduo, taškydamasis mašinų skyriuose, bet kuriuo momentu grėsė sutrikdyti variklio darbą. Ką dabar daryti? Bykovas buvo ne toliau kaip už 8 kilometrų, bet matėsi, kad ledais galutinai sukaustytas.

Aš, gerai žinodamas šios vietovės dispozicijas, pasiūliau ka-

NEUŽMIRŠTAMOS AUKOJIMO APEIGOS

— Lietuva ant tarptautinės teisės aukuro —

Nuo Redakcijos: "Naujasis Dienovidis" š.m. sausio 29 d. Nr. 2 pradėjo spausdinti Dalios Dirgėlienės ir Petro Dirgėlos straipsnį "Faktų sociologija. Ivykių testamentai. Aukojimo apeigos". Straipsnis yra labai vertingas nuosekli naujausios Lietuvos istorijos (po Lietuvos prezidento rinkimu) faktų pateikimu ir analize. Perspausdiname šį straipsnį nesutrumpindami ir tikimės, kad jis sudomins mūsų laikraščio skaitytojus.

1993 gegužės 21,
penktadienis.

Diena, kai LR prezidentas pamina po kojų Lietuvos žmonių valią, pareikštą referendumu.

Vilnius. Rytas. Eidamas 101 metus, miršta Vytautas Žemkalnis - Landsbergis, paskutinis vyras iš Lietuvos meno ir naujosios valstybės patriarchų plejados.

V. Landsbergis, opozicijos lyderis, šią savaitę laidos tėvą, nebus budrus politikas. Laikas tinkamas. Metas.

Lietuvos aukojimą pradėdantis laiškas keliauja į Maskvą. Žmonės nežino, kad jau.

Karšta. Seniai nelyja.

Roma. LR užsienio reikalų ministrą P. Gylį priima Italijos užsienio reikalų ministras B. Andrijata. Ir popiežius Jonas Paulius II, kuris jau mokosi lietuvių kalbos prieš kelionę į Lietuvą rudenį.

Ministras rudenį bus atpirkimo oželis. Nekaltas. Nes turės alibi — buvo Romoj, o ne Lietuvoj, kai prasidėjo Lietuvos aukojimo apeigos.

Tyku. Ramu. Nerangiai, vangiai ruošiamės Popiežiaus vizitui. Staiga — triukšmas.

1993 gegužės 22,
šeštadienis.

Vilnius. Operacija "Pavasaris"! sutartinai ima klykti spauda. Laikraščiai išsamiai aprašinėja 1948 metų gegužės 22 dieną pradėtą TSRS saugumo operaciją "Pavasaris". Minimos (!?) operacijos 45-osios metinės. Operacija truko penkerius metus. Paskutinis tremtinių ešalonas Nr. 97112 iš Lietuvos į Krasnojarsko kraštą pajudėjo 1952 08 07 dieną. Penkeri metai trėmimų etapami, vokzalami, etapami vokzalami. Penkeri metai genocido Susimąstykite žmonės.

Operaciją vykdė MGB ir MVD. Įsakymą pasirašė J. Stalinas ir J. Čiudajevs. Pragarą ratą sukū S. Kruglovas, V. Abakumovas, S. Ogoļcovas, D. Jefimovas, V. Bočkovas, J. Bartašūnas. MGB vyrai. MVD vyrai. Apie LKP — nė šnipšt. LKP — niekuo dėta. Ir TSKP, atkrodo, niekuo dėta.

Bauginantis triukšmas priderintas prie... Lietuvių katalikų mokslo akademijos surengtos konferencijos Kražių skerdynių 100-mečiui paminėti 1893 11 21-22 dienomis ir vėliau nuo žaidimų

Vasario 16-osios minėjimą Clevelande skautas vyty A. Dunduras veda vėliavininkų eiseną į bažnyčią. Vlodo Bacevičiaus nuotrauka

mirė 9 žmonės, gynę Kražių bažnyčią nuo caro gubernatoriaus ir žandarų.

Jei jau įsigądinote, palyginkite: caro laikais žuvo 9, MVD ir MGB laikais — šimtai tūkstančių. Ir: caro laikais LKP nebuvo, MVD ir MGB laikais LKP nieko blogo nepadare. Esmė: partijos laikai paverčiami MVD ir MGB laikais. LDDP nepaveldėjo nei kaltės, nei atsakomybės, nei pareigos gailėtis. LDDP nori nebaudžiamumo neduodama įžadų, kad nebe, niekada nebe.

Ir jeigu LR vadovybės "tylioji diplomatija prakiurty" ir informacija apie prezidento laiškaitų žinoma visuomenei, prisiminimų apie Rusijos bausius darbus fone būtų galima narsiai prašnekti apie Lietuvos gelbėjimą nuo naujų bausių Rusijos darbų. Juo labiau kad ir Rusija štai jau gąsdina...

(Bus daugiau)

— Švedijoje, Malmėje, prieš 80 metų buvo surengta didelė Baltijos šalių paroda. Sukakties proga rugpjūčio 7-14 dienomis numatyti jubiliejiniai renginiai: paroda, sporto bei kultūros pasirodymai, seminarai.

Dienos už poliarinio rato

Pirmukas

5

Algirdas Čarneckis

"Kuda vas čiort nesiot?" (Kur velnias jus nešioja?) — švelnesiu tonu užklausė mūsų kapitonas. "Mes iš Tit-Arų ir plaukiame į Tiksj, iš ten reikia parvežti detalių. Mes turime dokumentus gauti toms prekėms." Mes buvome apstulbinti tokio kvaילו pasitikėjimo savimi, nes Tiksis nuo šios vietos buvo ne mažiau kaip 200 kilometrų. Norint jį pasiekti, reikėjo išplaukti į atvirą jūrą, o tokiems "grabams" kaip "Muksunas" tai kategoriškai draudžiama, tuo labiau, kai ledai jau "vaikštinėja" vandens paviršiumi. Galų gale, nesvarbu, trauk juo velniai, kur ir ko važiuojate, mums iš jūsų reikia tik vieno — nuvežti veleną į Bykovą, ten palaukti dieną kitą, kol išstėksis tokį patį, ir atvežti atgal.

Būtų ne pro šalį išgerti arbatos, — pareiškė nachaliskasis kapitonas. Pasiūlėm. Gerokai mus "apvalę" drąsieji jūreiviai

maloniau pradėjo su mumis šnekėtis. Po pusvalandžio derybų su direktoriaus pavduotoju jie sutiko už 1000 rub. įvykdyti šią operaciją. Po valandos aš jau plaukiu su savo gelžgeliais į Bykovą.

Aj aj aj, tai bent ekipažas ir technika! Anksčiau maniau, kad mūsų darbo sąlygos ir mūsų laivai yra priešvaninėje būklėje. Tai, ką aš pamačiau tame kateryje, negalėjo tilpti geriausių fantariskai draudžiama, tuo labiau, kai ledai jau "vaikštinėja" vandens paviršiumi. Galų gale, nesvarbu, trauk juo velniai, kur ir ko važiuojate, mums iš jūsų reikia tik vieno — nuvežti veleną į Bykovą, ten palaukti dieną kitą, kol išstėksis tokį patį, ir atvežti atgal.

vandens daleytes, tuoj jas užšalindavo, ir tolimesnis darbas dėl slidumo nepapratai pasunkėjo. Neturėjome nei pirštinių, nei kepurėlių. Pasidarė labai šalta. Stovėti ant supančio denio buvo labai pavojinga. Visur blizgėjo glencuotas slidus ledas. Turėk-lai, centimetrą apšalę, nebuvo patikimi. Dingtelėjo neblogo mintis, — pasigriebiau iš mašinų skyriaus tepaluotą guolį ir pasitvėriau jį ant denio. Stovėdami ant jo neslidinėjome ir kova su ledais pasidarė lengvesnė. Bet kiek laiko mes galėsime išlaikyti sušalę, sušalę?! Mūsų padėtis už paros, kitos bus tikrai kritiška, jei neapims audra. Tačiau ilgus nakties gale pajutome kylant temperatūrą, kuri paryčiui perėjo į pliusinę, tai yra 1-2°, o prašėviris ir vėjas aprimo. Šiaurėje per pusę valandos galimi žymūs gamtos pasikeitimai. Keliautojas turi būti visuomet pasiruošęs staigiams uraganams, audroms ir pūgoms. Gal todėl čia niekas ilgai neišgyvena?!

Šiaip taip užvedę variklį, išsikaptėme iš to salyno labirinto ir atsidūrėme beveik atviroje ir laisvoje nuo ledų erdvėje. Kai-rėje pusėje gerai matėsi Bykovas. Išliko klausimas, kur plauksim? Iki Bykovo apie 15 km, o atgal į Pirmuką 70. Nutarėm surizikuoti ir patraukėme į Bykovą. Plaukdami tuo keliu, kur va-

kar per stebuklą išsikaptėme, šiandien nebeatėme jokių ledų pėdsakų. Stipri audra per 10 valandų viską išvalė ir mes sekmingai po poros valandų priplaukėm Bykovą.

Tuoj pat nunešiau savo gelžgelius tektinėjui Kokko į mechanines dirbtuves. Nustebo vyras. Iš kur tu, Algi? Kaip čia papuo- lei? Aš jam lakoniškai viską nupasakojęs nubėgau namo pavalgyti ir persirengti. Bykove, žinoma, tuoj kilo nemažas triukšmas ir susirūpinimas. Pavalgęs nuėjau pas patį vadą, direktorių Avakimovą. Tai galėjo būti apie 11 val. ryto. Jis iškviėtė į kabinetą visas geriausias galvas. Prasidėjo sunkus posėdis. Jame dalyvavo Kliackinas — transporto viršininkas, tektinotas Kokko, "protینگasis" Inokentijus ir dar kokie trys veikėjai.

Apsvarstyti reikėjo 2 klausimus: kaip greičiau ištekinti naują veleną ir kaip jį nugabenti į Pirmuką. Ištektinti buvo mažesnė problema negu atpjauti reikiamo ilgio storą geležies gabalą, gulint pakrantės smėlyje. Geležies pjūklai buvo savos gamybos ir jų dantim toks uždavyns sunkiai įkandamas. Tačiau to darbo reikėjo imtis nedelsiant. Greit keli vyrai ėmėsi darbo. Jie galvojo, kad iki nakties pavyks geležį atpjauti.

(Bus daugiau)

ARCHITEKTO EDMUNDO ARBO MENO KNYGAI PASIRODŽIUS

Santa Monica, CA, gyvena judrus, šmaikštus ir elegantiškas architektas ir dailininkas Edmundas Arbas-Arbačiauskas. Lietuvos leidykla "Vaga" Vilniuje 1992 m. išleido jo pavardę pavadintą knygą, kur sukaupiti jo būdingieji architektūros ir grafikos darbai. Tai tikrai vertinga jo veiklos apžvalga. Knyga apjungia svarbiausius architektūros darbus ir supažindina su spalvinga jo grafika — tapyba. Ši meno

sritis visuomenei buvo mažiausiai prieinama. Spaudoje buvo vienas kitas jo grafikos piešinys, kokio asmens šaržas.

Jo architektūros darbams pavaizduoti įdėta 39 nuotraukos, grafikos piešiniais — 28.

Kas ta jo architektūra? Visą laiką jis dirbo kaip architektas, pats turėjo savo statybos firmą. Kaip architektas susiformavo jau saulėtame klimate pietų kraštuose. Ypač jam įspūdį padarė pie-

tiečių architektūra, kuri nesivaike šiauriečių rūstumo, o nori žaisti įvairiomis formomis, kad ir gyvenami namai, komerciniai pastatai, bankai būtų apglėbti šviesos ir šešėlių žaismo, to džiaugsmo, kurį teikia saulės švytėjimas. Dažnai jo architektūra suskaldyta daugybės linijų, kurios atrodo lyg kokio muzikinio instrumento stygos. Taip bankų kompleksai neturi savo rūstumo ir sunkumo, per juos skrenda į viršų linijos. Kaip gamta žaisminga, taip ir architektūra džiaugsminga. Todėl toji architektūra gerai jaučiasi

pietų gamtos peizaže. Architektūra atneša mums malonų ritmą, kuris mūsų neįtempia, o leidžia tos architektūros aplinkoje pailsėti, pasidžiaugti gamta ir pačia architektūra. Kai jis paliečia religines temas, lieka tas pats — kažkokios baroko svajonės maišosi su dabarties modernizmu, bet nevirsta chaotiškom formom. Čia lyg koks naujas romantizmas, jo alsuojanti dvasia eina per visus jo architektūrinis darbus.

Architektūra yra laiko kalba. Ir ši Edmundo Arbo architektūra kalba apie mūsų modernų amžių, kuris turi daug dinamikos, daug ilgesio, kad mūsų pasaulis būtų dar gražesnis.

Kelias į grafiką. Darydamas planus architektūros darbams, jis įvesdavo daug grafikos. Atrodo, lyg jis kartą būtų pavargęs nuo tų linijų, konstrukcijos teikiama ritmo. Jis norėjo pažaisti savo piešinių linijom, ateinančiom iš jo vaizduotės. Jis norėjo pats nusišypsoti ir kitiems padovanoti mūsų būties šypsą.

Taip jis tušu ant popieriaus ėmė kurti spalvotos grafikos piešinius. Jie yra gana įvairūs. Daugiausia dominuoja gamtos

— Garliaviškė Laima Kazlauskienė, baigusi Vilniaus pedagoginį institutą, dirbusi mokykloje, vėliau pataisios darbų kolonijoje — pirmoji moteris, Lietuvoje gavusi aukštą pareigą policijoje. Ji paskirta Kauno policijos komisariato štabo komisare-inspektore.

motyvai, gelės, žmonės. Gamta jam sukelia juoką ir jis šaržuoja. Kartais net satyriškai šaiposi iš mūsų gyvenimo.

Ir šiuose piešiniuose šalia pagrindinės temos, įveda daug ornamentikos, gamtos motyvų, kad visa kompozicija būtų triukšminga.

Retkarčiais tas linijų žaismas sumažėja, įsivirauja spalvotų formų plotai. Ir čia formos paimtos iš gamtos, kartais įvedami ir gamtos motyvai — paukščiai, gelės.

-o-

Įvadą į šią knygą parašė Gytis Ramūnis, kuris supažindina su architekto gyvenimu, aptaria jo darbus.

Visos iliustracijos spalvotos. Knyga išleista skoningai, patraukliai. Ji gana tiksliai pavaizduos architekto Arbo įvairią kūrybą, jos polėkius, jos technines priemones. Irišta į kietus viršelius. Spausdino Spindulio spaustuvė. Reikia pasidžiaugti, kad ir Lietuvoje jau sugeba išleisti spalvotus leidinius. Anksčiau tai įveikti jiems buvo gana sunku. (p.j.)

AR KGB RŪMUOSE APSIGYVENS TEISINGUMAS?

(atkelta iš 1 psl.)

koje, kurioje ir atliko beveik visą savo "tremties" laiką.

Taigi, "demokratijos" spektakliai vis dar dažni Lietuvos Seime. Po jų vyksta gyvenimas. Tas tikrasis, kuriame nevaidinama.

Partizanų, politinių kalinių ir tremtinių organizacijų vardu Balys Gajauskas, Antanas Stasiškis ir Albinas Kenra kviečia visuomenę ir Lietuvos genocido archyvų priežiūros visuomeninį komitetą imtis skubių ir aktyvių veiksmų KGB archyvams apsaugoti. Tiek kalinių ir tremtinių, tiek kitų visuomeninių organizacijų užduoti - garantuoti KGB archyvuose esančių dokumentų apsaugą, neleisti juos naikinti ar klastoti.

O tuo tarpu politiniai kaliniai ir tremtiniai iš Kauno, Trakų, Šakių, Zarasų, Vilniaus ir kitų rajonų ir

miestų sėdi KGB rūmų patalpose ir budi, kad archyvai būtų apsaugoti. Politinių kalinių grupė lanko užsienio valstybių ambasadas, aiškina ambasadoriams konflikto priežastis. Jau aplankytos Estijos, Danijos, Čekijos, Rumunijos ir kitos ambasados. Tariamasi ir dėl naujų protesto veiksmų - eitynių, piktų, demonstracijų.

Raseinių politiniai kaliniai bandė susitikti su naujuoju genocido tyrimo centro direktoriumi V. Skuodžiu, skambino jam į namus, bet Skuodis susitikti atsisakė.

Kiek ilgai dar politiniai kaliniai ir tremtiniai kovos prieš jau taip smarkiai LDDP įsuktą malūną? Ryžto ir energijos jiems netrūksta, o reikalas svarbus.

Kaip LDDP bandys spręsti šią konfliktinę situaciją? Pavyzdžiui, LDDP frakcijos narys A. Alberty-

bas siūlo: "Reikia juos užrakinti, atiduoti man raktus, juos palaikyti savaite laiko ir po savaitės paleisti, kad jie nenorėtų pro ten net praieiti". Rimtai samprotauja Albertynas. Nusibodo neįoti demokratijos kaukę, laikas ją nusiimti ir parodyti, ką iš tikrųjų LDDP gali. Būtų juokinga, klausantis panašių pasiūlymų, jeigu juos duotų koks nors kaimo vaikas, o ne Seimo narys.

Taigi, pro vienas KGB rūmų duris LDDP teisingumą varo į vidų, o pro kitas jis bėga laukan. Laikykite duris atviras, buvę politiniai kaliniai ir tremtiniai. Teisingumas dar negali gyventi šiame pastate - per daug bausių nusikaltimų prieš žmonių ir žmogiškumą slepia šis pastatas, kad jo duris galėtume ramiai užverti...

A. J.

KIEK KAINUOJA SAULĖTOSIOS ATOSTOGOS?

Advokato P. Žumbakio komentaras, transliuoti kovo 13 d. Chicagoje per "Amerikos Lietuvių Radijo" programą, vadovaujamą Anatolijaus Šluto.

- o -

Neseniai Jungtinėse Amerikos Valstijose lankėsi Lietuvos ministras pirmininkas, atvykęs į saulėtąją Floridą praleisti savo užtarnautą atostogą.

Mums yra malonu, jog pas mus dažnai atvyksta daug valdžios atstovų iš Tėvynės. Atrodo, kad darbiečiai tikrai domisi užsienio lietuvių gyvenimu - jų vadinama išeivija.

Tuo pačiu yra neramu, nes mes vis nenustojame girdėję apie sunkų mūsų giminių, pažįstamų ir kitų tautiečių ekonominį gyvenimą Lietuvoje. O čia atvykę mūsų keliaujantys valdžios atstovai mėgsta gan patogiai pagyventi, kaip ir pridera jų titulams.

Viešėdamas ministras pirmininkas nesislappstė po palmių lapais, bet leidosi būti kalbinamas smalsių tautiečių ir netgi sutiko atsakyti į radijo klausytojų klausimus. Vienas klausytojas buvo susirūpinęs, ar Lietuvos išdais netuštėja, valdininkams taip dažnai skraidant po pasaulį.

To klausimo ministras pirmininkas, matyt, tikėjosi ir buvo pilnai pasiruošęs į jį atsakyti. Pasirodo, kad tos kelionės iš Lietuvos išdo daug neatima, nes, išskyrus smulkias išlaidas, mūsų keliaujančių draugų pasivažinėjimus apmoka kvietėjai ir laikini šeimininkai.

Mums tai nėra naujiena. Esame įpratę, kad kokia batų kompanija

ar cigarečių fabrikas padengtų sportininkų, dainininkų ar kitų garsių žmonių kelionių išlaidas. Ir ne tik padengia išlaidas, bet dažnai sumoka nemažus pinigus už jų vardo reklamą.

Ko gero, ateityje ir Lietuvos vadovai važinėsis po pasaulį su kokios kompanijos prisiūtais ženkliais ant skvernu, reklamomis ant skrybėlių, nešiosis spalvotus aprašintus skėčius ir kitokius niekniekius. Bet kol kas, neišku, kokie sponsorai šelpia mūsų didžiuosius vadus. Kompanijų ar firmų reklamų mūsų valdžios žmonės viešumoje dar nenešioja.

Vienas iš šios ministro pirmininko kelionės šeimininkų buvo garsus Lietuvos Seimo atstovas iš Floridos. Jis maloniai priglaudė pervargusį ministrą pirmininką pailsėti saulėtame St. Petersburg millionierių kvartale.

Puikiai praleidęs keletą dienų St. Petersburg, ministras pirmininkas nuskubėjo į Bahamų salas. Paaukodamas savo atostogas, nusprendė ir toliau semtis išminties, gerai išsėtis ir užmegzti kaip galint daugiau kontaktų su įtakingais žmonėmis, kad, grįžęs į Lietuvą sugebėtų geriau suprasti tų nelemtų streikuojančių ūkininkų problemas ir tų įkyrių tremtinių kaprizus. Pervargę valdžios žmonės privalo pailsėti... To reikalauja net jų pačių suredaguota Konstitucija!

Sugrįžęs iš savo saulėtiosios kelionės į Vilnių, ministras pirmininkas ėmė elgtis panašiai, kaip ir jo kolega, Lietuvos užsienio reikalų ministras po kelionės su tuo pačiu Seimo nariu - pradėjo tvarkyti reikalus Washingtonė.

Po pirmosios kelionės užsienio reikalų ministras atstodino Stasį Lozoraitį iš pareigų Washingtonė. Į ambasadoriaus postą bandė iškisti Dr. Šeimininko atstovą. Nepasisekė. Pasirodo, kad užsienio lietuviai sukėlė per daug triukšmo. Tą pakeitimą turėjo sutvarkyti pats prezidentas, o S. Lozoraičiui užteks Italijos.

Šį kartą ministras pirmininkas taip pat ilgai nelaukė atsidėkoti. Nedelsdamas atsilygino savo šeimininkui iš Floridos, paskirdamas jo sūnelį į specialų postą Washingtonė.

Kadangi ambasadoriaus vieta jau buvo užimta, o, be to, dirbti ambasadoje jaunojo sūnelio niekas nenorėjo priimti, tuomet išmintingasis ministras pirmininkas sugalvojo (o gal kas nors kitas davė jam tą idėją) įkurti naują postą daug nusipelnusiam šeimininko sūneliui.

Idomu, kaip JAV užsienio darbuotojai reaguos į dvi Lietuvos atstovybes: oficialiąją ir tikrąją?

Visų sūnelio išlaikymo išlaidų dar nežinome. Tik yra aišku, jog yra įkurta nauja, negirdėta pozicija. Lietuva turės naują patarėją, kuris sėdės už tūkstančių kilometrų nuo savo ministro viršininko ir kuris veiks šalia tradicinės diplomatinės tvarkos. Tokio svarbaus patarėjo atlyginimas, gyvenamas plotas, kabinetas, kelionės ir kitos išlaidos atsieis Lietuvėlei daug dolerių, ne litų. Šiuo metu, kai Lietuva nesuveđa galo su galu, tas išlaidas turės padengti eiliniai krašto darbininkai iš savo skurdžių pajamų.

Tos naujos išlaidos prisidės prie

kitų brangių diplomatinių biudžetų ir valdininkų kelionių išlaidų. Bet atrodo, jog darbiečiai dėl to galvos sau nesuks.

Kai ministras pirmininkas ir kiti darbiečiai kartoja, kad jų kelionės Lietuvai nieko nekainuoja, tautiečiai turėtų suprasti, jog atsieina žymiai pigiau apmokėti brangias politikų keliones bei atostogas, negu leisti jiems patiems susirasti prieglaudą saulėtuose kurortuose. Bent tada rinkėjai žinotų, kiek jiems kainuoja valdininkų pasiaukojimas.

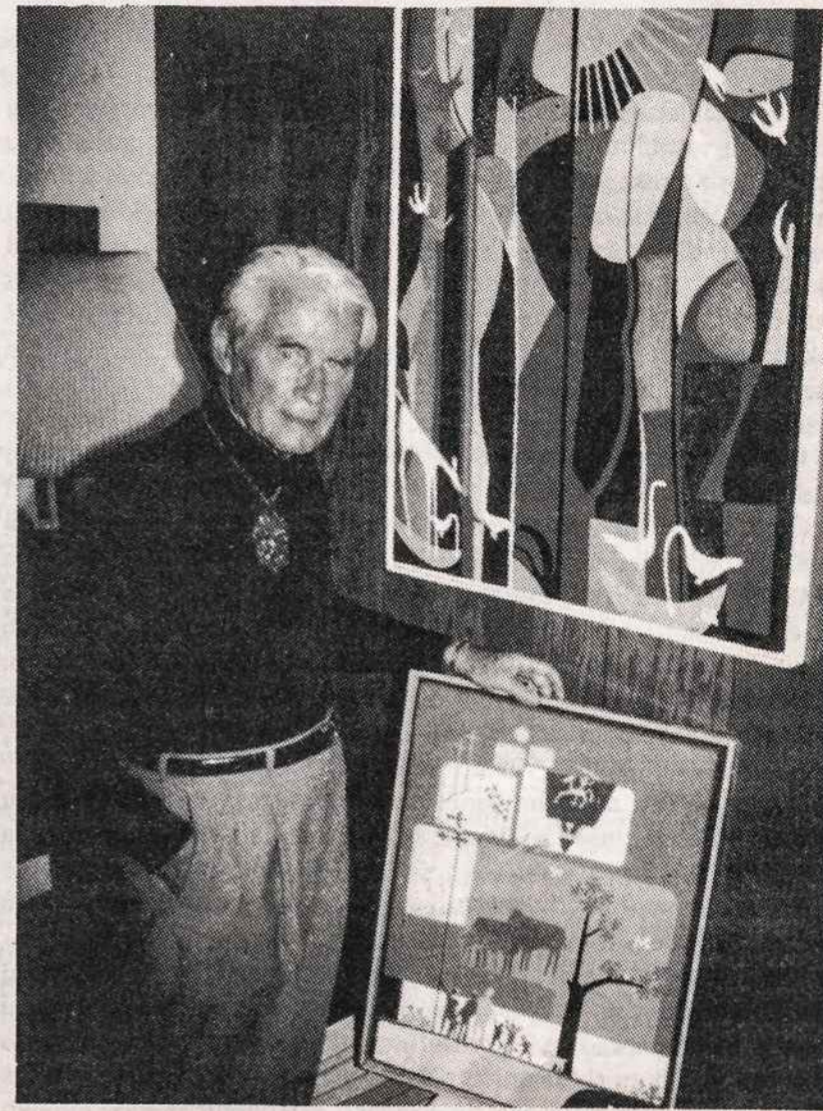
Darbiečiai turėtų labai atsargiai elgtis su Dr. Šeimininku. Mūsų ambicingasis emigrantas iš Amerikos turi labai daug talento: sugeba ne tik rinkimus laimėti, ginčytis, bylinėtis ar, reikalui esant, užmiršti savo priešais, net tokiam kraštui, kaip Amerika, bet tuo pačiu jis yra ir patyręs perorganizatorius. Jeigu darbiečiai nekreips dėmesio į savo lojaliausią kolegą, kitų rinkimų metu gali gimti perorganizuota darbiečių partija - panašiai kaip praeitų rinkimų metu atsirado reorganizuota Krikščionių demokratų partija, anais laikais Amerikoje Reorganizuota Bendruomenė, Tarybų narys ir panašiai.

Bet gal nereikia darbiečių per daug mokyti. Jie gi patys sumaniai perorganizavo savo seną vardą - senas biografijas - ir sugebėjo pritraukti kai kuriuos garsiausius mūsų patriotus į kolegiską darbą. Be to, gal jie nusipelnė ir yra verti turėti mūsų persiorganizavusį amerikiečių politiką. O kas liečia tėvo meilę sūniui, pas mus yra daug kitų pavyzdžių, siekusių net Washingtoną.

ministro keliones, JAV senatorių atvykimą į Lietuvą.

"Lietuvos ryte" kovo 1 d. Rimvydas Valatka rašo: "Praėjusią savaitę tapo aišku, jog Ministras Pirmininkas A. Šlezevičius, ar tai persikaitinęs Floridos saulėje, ar priveiktas permanentiškai triukšmaujančių ūkininkų, trumpam buvo pamiršęs, jog Lietuva Jungtinėse Amerikos Valstijose seniai turi ambasadą su septyniais jaunais ir gabiais darbuotojais, taip pat generalinį konsulatą New Yorke, konsulus Los Angeles ir Chicagoje, nes tik taip galima pateisinti Seimo Užsienio reikalų komiteto pirmininko Kazio Bobelio sūnaus Jono Bobelio paskyrimą dirbti valstybės konsultantu tarptautiniais klausimais Washingtonė.

Jeigu premjeras vis dėlto žinojo apie Lietuvos diplomatinių misijų egzistavimą Amerikoje ir nemanė, kad diplomatus dėl prasto darbo būtina atšaukti, beliktų manyti, jog A. Šlezevičius pasielgė kaip padorus feodas, apdovanojęs savo vasalą".

Architektas Edmundas Arbas prie savo paveikslų 1991 m.

Milijonai ambasadoms išlaikyti

Išlaikyti Lietuvos diplomatinės atstovybes užsienyje pernai kainavo apie \$5 mln., ši suma neturėtų pasikeisti ir šiemet.

Lietuvos ambasadorius šiemet uždirbs po \$1,900 per mėnesį, jei, gyvenimo lygio koeficientas toje šalyje lygus 1. Didžiausias gyvenimo lygio koeficientas - 1,5 patvirtintas Japonijoje, mažiausias - 0,45 - NVS šalyse.

Laikinojo reikalų patikėtinio atlyginimas, esant koeficientui 1 bus \$1,760, pirmojo sekretoriaus, prekybos ir karo atašė - \$1,400, antrojo ir trečiojo sekretoriaus - atitinkamai \$1,280, \$1,160, generalinio konsulo \$1,440, operatoriaus vertėjo - \$800, kiemsargio ir valytojos - po \$520. Ambasadų darbuotojai gaus šiemet priedus, jei kartu gyvena jų žmonos ir vaikai. Už nedirbantį sutooktinį ambasadorių bus mokama 0,4, o už kiekvieną vaiką - 0,1 jo atlyginimo. Kitiems ambasadų tarnautojams priedai atitinkamai mažesni.

Kiekvieno ambasados darbuotojo draudimo arba gydymo išlaidoms skiriama \$4,000 per metus, o jų šeimos nariams \$2,000.

Nustatytos ir maksimalios išlaidos ambasadai išlaikyti. Nuomos mokestis ne didesnis nei \$126,000 per metus, mokesčiai už komunalines ir ryšių paslaugas - \$50,000, vieno automobilio išlaikymas iki \$3750, raštinės reikmenims gali būti išleista ne daugiau kaip \$2,500, reprezentacijai - \$6,000.

Steigiant ambasadą, transporto priemonėms įsigyti skiriama \$20,000, ryšių bei dauginimo technikai - \$11,000. **BNS**

"... reformacinė nepriklausoma LKP, aiškiai pasirinkusi tautines vertybes ir Lietuvos valstybę..." (A. Eidintas)

Lietuvos ambasadoriaus Alfonso Eidinto straipsnis š.m. kovo 5 d. "Drauge" Nr. 45 stebina savo didžiuole apimtimi ir "kai kuriais netikslumais", kurių ambasadorius negalėjo nepastebėti.

Informacijos patikimumo etalonu laikykime ELTA, kuri perduoda Lietuvos statistikos departamento prie Lietuvos Vyriausybės duomenis. A. Eidintas: "Tai, ką dabar matome Lietuvos ekonomikoje, galima drąsiai apibūdinti žodžiais - pastebimas ekonomikos smukimas sustojus".

ELTA (kovo 11 d., 1994): Išskyrus infliaciją, "visi kiti rodikliai rodo tolesnį ūkio smukimą. Vasario mėnesį, palyginti su sausiu, 15% mažiau parduota išgaunamosios ir perdirbamosios pramonės produkcijos, 18% mažiau supirkta gyvulių ir paukščių, 0,6% padaugėjo nedirbančių ir ieškančių darbo asmenų, 2% - bedarbių, o laisvu darbo vietų sumažėjo septintadaliu - 14,4%. Per dvylika mėnesių vartojimo prekių ir paslaugų kainos pakilo 2,6 karto".

A. Eidintas: "nuo birželio mėnesio nežymiai, bet didėjo valstybės apmokamų (įskaitant pensininkus) darbuotojų realiosios pajamos, t.y. pajamų augimas viršijo infliacijos tempus".

Gal neverta grįžti į birželį, juk ELTA kovo 2 d. štai ką praneša: "Realusis valstybinio sektoriaus darbuotojų darbo užmokestis Lietuvoje sausio mėnesį sumažėjo 0,3%. Vartojimo kainos per tą patį laiką padidėjo 4,8%".

Nesunku suprasti ambasadoriaus A. Eidinto optimizmo priežastis - juk valdančioji LDDP, kaip ir prieš 20 metų, taip ir dabar veda į "šviesų rytojų". Tik vada nepamiršdavo paskambinti į Statistikos ministeriją ir suderinti "augimo tempus"... **A. J.**

Redakcijos priedas:

Ta tema kalbėta Šlezevičiaus spaudos konferencijoje, kurią vasario 26 d. aprašė "Lietuvos rytas".

Šiuo metu apie dešimt užsienio šalių piliečių yra paskirti Lietuvos valstybės konsultantais. Visi dirba be atlyginimo, nes pasiūlyti jiems 50 ar šimta dolerių būtų "problemiška", pažymėjo Ministras Pirmininkas A. Šlezevičius spaudos konferencijoje, komentuodamas Jono Bobelio paskyrimą į šias pareigas. Žmogaus nuostata padėti pristatyti Lietuvą užsienyje yra palaikytina, - pasakė jis.

Pasak premjero, Jono Bobelio ryšiai su politikais ir masinės informacijos priemonėmis padės geriau atspindėti šalies įvykius išeivijos ir Amerikos spaudoje. A. Šlezevičius priminė, kad Kazio ir Jono Bobelių veiksmai buvo kitaip vertinami ir nekilo jokių abejonių, ar jie tarnauja Lietuvos interesams, kai teko organizuoti buvusio užsienio reikalų

LOS ANGELES, CA

PAMINĖTA LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS ŠVENTĖ

Kaip ir kiekvienais metais, taip ir šiemet iškilmingai buvo paminėta mūsų tautos didžiausia šventė — 76-osios Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo metinės.

Šventė vasario 13 d. ryte pradėta su iškilmingu vėliavų pakėlimu parapijos kieme. Šiam ceremonijai vadovavo Juozo Daumanto šaulių kuopos vadas Kazimieras Karuža.

Bažnyčioje iškilmingas pamaldas atlaikė ir šventei pritaikytą pamokslą pasakė kun. Aloyzas Volskis.

Minėjimas buvo tęsiamas parapijos salėje, kuri buvo pilna tautiečių, atvykusių pagerbti lietuvių iškilmingą šventę. Renginio dalyviams buvo pateikta tokia programa: šventės atidarymas — Vytautas Šeštokas, JAV himnas — Antanas Polikaitis, invokacija — kun. Aloyzas Volskis, įvado žodis — Antanas Mažeika, kovojusių dėl Lietuvos laisvės pagerbimas — Vytautas Šeštokas, su svečiais supažindino ir jų sveikinimus perskaitė Marija Sandanavičiūtė-Newton.

Lietuvos generalinis garbės konsulas Vytautas Čekanauskas trumpa kalba pasveikino susirinkusius. Kitas sveikintojas buvo Estijos garbės konsulas Kaak Treimanas.

Pagrindinė šventės kalbėtoja buvo Vaiva Vėbraištė-Gust iš Connecticut valstijos. Rezoliucijas perskaitė Marija Sandanavičiūtė-Newsom. Publika jas priėmė plojimu.

Lituanistinės mokyklos konkurso laimėtojas premijas ir Lietuvių Fondo pinigine donan jiteikė Violeta Gedgaudienė.

Mening programą atliko muziko Viktoro Ralio paruoštas ir Danguolės Varnienės vadovaujamas ansamblis Spinulys. Programa puiki — įvairi dainų, muzikos ir tautinių šokių pynė. Minėjimas baigtas Lietuvos himnu.

Po minėjimo parapijos apatinėje salėje vyko bendri pietūs, paruošti Genovaitės Plukienės.

Minėjimo rengėjai — ALTO Los Angeles skyrius, kuriam pirmininkauja Antanas Mažeika ir LB Vakarų apygarda, kuriai vadovauja Violeta Gedgaudienė.

Bendroje išvadoje — puikiai pavykęs minėjimas, nors kai kurie dalyviai išsireiškė, kad programa užsitęsė kiek ilgokai. Gal dėl to ir jaunimo dalyvavo kiek mažiau.

Vytautas Šeštokas
-0-

Metinės rekolekcijos Šv. Kazimiero lietuvių parapijoje vyko kovo 10-13 dienomis intinai. Rekolekcijoms vadovavo Troškūnų parapijos klebonas kun. Saulius Filipavičius.

Californijos lietuvių naują almanachą rengiasi išleisti Lietu-

vių Bendruomenė. Asmeninę informaciją (vardas, pavardė, adresas, telefonas) kviečiama siųsti adresu: Juozas Pupius, 4619 Wawona St., Los Angeles, CA 90065. Verslininkai, profesionalai ir organizacijos kviečiami prisidėti su skelbimais. Juos perduoti J. Pupiu, telef. 213 255-3654 arba V. Černiui, telef. 213 469-9951.

Radio valandėlės klubo metinis susirinkimas vyks kovo 20 d., sekmadienį, po lietuviškos sumos parapijos viršutinėje salėje.

Lietuvių Bendruomenės narių metinis susirinkimas įvyks kovo 27 d., sekmadienį, po lietuviškos sumos, viršutinėje parapijos salėje.

Religinės muzikos koncertas įvyks kovo 27 d., Verby sekmadienį; 2 val. popiet Šv. Kazimiero lietuvių parapijos bažnyčioje. Tradiciniame koncerte bus atlikta Theodore Dubois kantata "Septyni paskutiniai Kristaus žodžiai". Muz. Viktoro Ralio vadovaujamas, giedos parapijos choras. Solo partijas atliks Los Angeles Master Chorale ir Los Angeles Operos profesionalai dainininkai. Vargonais palydės muz. Paulius Vytas.

Amerikos Lietuvių Inžinierių ir Architektų Sąjungos (ALIAS) Los Angeles skyrius balandžio 10 d. sekmadienį, 12:15 val. popiet Šv. Kazimiero parapijos viršutinėje salėje rengia įdomią popietę. Programoje architekto D. Empakerio paskaita apie Vilniaus įkūrimo paminklo konkursą 1989 m. Popietės metu bus supažindinta su architektu Edmundo Arbo nauja knyga. Daugiau informacijų teikia M. Sodeika, telef. 310 356-9219.

Ateitinių tradicinė Šeimos Šventė įvyks balandžio 17 d., sekmadienį, tuoj po sumos, parapijos viršutinėje salėje. Į šventę iš Chicago atvyks Ateitinių Federacijos vadas Juozas Polikaitis.

Lietuvių instrumentalistų koncertas įvyks balandžio 24 d., sekmadienį, 12 val. dienos Šv. Kazimiero lietuvių parapijos salėje. Programą atliks lietuvių studentai, kurie studijas gilina University of Southern California.

Kapitonas Osvaldas Žadvydas, sulaukęs 90 metų amžiaus, mirė sausio 14 d. Gyvendamas Los Angeles mieste, velionis 1964 metais suorganizavo J. Daumanto vardo šaulių kuopą ir kurį laiką jai vadovavo. O Žadvydas taip pat buvo uolus lietuviškos spaudos bendradarbis.
L.Ž.K.

Lietuvių-gudų draugija įkurta trečią kartą vasario mėn. pradžioje Vilniuje. Pirmininku išrinktas Stepas Dušauskas — Duž, buvusios ikikarinės draugijos pirmininko sūnus. Draugija veikė 1925-1929 m. Kaune. 1933 m. buvo atkurta ir gyvavo iki karo.

Los Angeles, CA, Vasario 16-osios šventės dalyvių dalis.

OLIMPINĖS NUOTRUPOS

◆ Vokietijos dienraštis "Die Welt" rašo, kad žiemos žaidynės Lillehammer buvo olimpinė šventė, kurios pagrindas galų gale nebūvo komercija, bet sportas.

◆ Tarptautinio olimpinio komiteto pirmininko Samaranch (Ispanija) nuomone, tai buvo geriausias visų laikų olimpinės žiemos žaidynės.

◆ "Aš nesitikičiau, kad užsienio sportininkai svetimojo šalį galėtų būti tokie populiarūs ir mėgstami kaip Norvegijoje", - teigė slidininkas Smirnov (Kazakstanas), laimėjęs 50 km varžybas.

◆ Dailiojo čiuožimo žvaigždė Katarina Witt (Vokietija), aukso medalis Sarajevo 1984 ir Calgary 1988), ilgokai dalyvavusi ledo revu, šiemet grįžo į olimpinės žaidynės. Ji iš anksto pareiškė, neturinti iliuzijų dėl medalių - jai buvo svarbu dar kartą dalyvauti. Witt užėmė septintą vietą, nors jai pranašavo dvyliką. Ji savo pasiekimu Lillehammer patenkinta ne mažiau, kai gaudavo aukšą, nes dar kartą išgyveno olimpinę įtampą bei džiugesį. Vokietė savo čiuožimo programą skyrė taikai, gyvė sportininkų rinkliavą Sarajevo vaikams ir išskėlė skaidrų norvegų sveitimumą.

◆ Biatlono 7,5 km rungtyje buvo arti staigmenos, kai atrodė, jog Šešiki tikrai laimės - 22-metė buvo pirmoji keturi metrai iki baigmės. Beje, čia pat ji susipaikino, krito ir, kol atsitiesė, trys priešininkės jau buvo priekyje. Kazakstanietė turėjo tenkintis nedėkinga ket-

virtąja vieta.

◆ Savo laiku JAV spauda nepaisė čiuožikės Bonnie Blair, nes ji esą pasirinkusi klaidingą sporto šaką - greitąjį, bet ne dailųjį čiuožimą. Jai būtų buvę geriau gyventi Norvegijoje ar Olandijoje, kur greitis čiuožimas itin populiarus. Vis dėlto Blair nesutruko, išvermė ir talentas jai padėjo iškilti. Keturiuose olimpinėse žaidynėse ji nuraškė penkis aukso medalius, pirmoji tokia sėkminga amerikietė. Dabar čiuožikė sekioja apie pora šimtų jos gerbėjų su orkestru, ir niekas nedrįsta praširti, kad ji pasirinko klaidingą kelią.

◆ Rusė slidininkė Jegorova (3 aukso medaliai Lillehammer) neprotuoja, kad ją kas pavadina šykštuole - ji savo kasdienybėje pasirinko kietą režimą, važinėja senos laidos automobiliu "Lada", su vyru pasitenkina kukliu butu, nors galėtų sau leisti ir daugiau. Visa tai jai nekluduoja - atvirščiai, tokia kasdienybė jai yra akstinas jos sportiniams pasiekimams.

◆ Apie 200,000 susirinkusių norvegų tikėjo saviškių pergale vyrų 4x10 km estafetėje, nes kas galėtų ketvertukui: Sivertsen, Ulvang, Alsgard ir Daehlie? O visgi paskutinysis italas Fauner pajėję nustumti norvegus į antrą vietą. Lūkai: 1. Italija 1:41.15,0 val., 2. Norvegija 1:41.15,4, 3. Suomija, atsilikusi visa minute - 1:42.15,6.

◆ Iš valstybių šiemet kukliai pasirodė Austrija (9 medaliai (2, 3, 4, kai Albertville 1992 m. gavo 21

medalį (6, 7, 8). Ne be to, kad austrus sukrėtė jų slidininkės Ulrike Maier tragiška nelaimė prieš pat įvykius Lillehammer.

◆ Olimpinė dailiojo čiuožimo nugalėtoja Oksana Bajul (Ukraina) pereina į profesionalų stovyklą. Ji - našlaitė ir panoro savo aukso medalį padengti pinigais. Patyrusis kolegė Witt (28 metų) ukrainietės nepeikia, tik galvoja, ar ne per anksti, nes šešiolikmetei čiuožimo cirko kasdienybė bus itin sunki. Tie ledo revue spektakliai nusidriekia per 30 miestų ar panašiai, reikia čiuožti ir po kelis kartus per dieną - visa tai ne laisvalaikio pramoga.

◆ Kai trys norvegai (Kjus, Aamondt, Nilsen) susėmė medalius specialioje rungtyje (nusileidimas ir slalomas), tokia triguba pergalė dar tik trečią kartą olimpinėje istorijoje. Cortina d'Ampezzo 1956 m. trišakiu laimėdavo pradžiugino austrai Sailer, Molterer, Schuster, laimėję didįjį slalomą, o Innsbrucke 1964 m. austrės Hass, Zimmermann, Hecher pirmavo nusileidime.

◆ Lietuvos olimpiečių, dalyvavusių XVII olimpinėse žiemos žaidynėse, amžius: Ričardas Panavas 21 metų, Margarita Drobiazko 22, Povilas Vanagas 23, Gintaras Jasinskas 26, Vida Vencienė 32, Kazimiera Strolienė 33.

◆ Per tas šešiolika olimpinė dienų Lillehammer 40 porų ten atšventė savo vestuves. Linkėtina, kad šios santuokos niekad nebūtų pernykštis sniegas. **K.Čk.**

Aplink pasaulį

□ Rusijos gynybos ministras Pavel Gračov kovo 9 d., lankydamsis Vokietijoje, pasakė, kad Rusijos kariuomenė nebus išvesta iš Estijos ir Latvijos iki anksčiau nustatytos datos - rugpjūčio 31 d., pabrėždamas, kad niekas Maskvai negali pasakyti, ką jai reikia daryti. Po Vakarų lyderių aštrių priekaištų, kuriais jie reikalavo, jog Rusija laikytųsi išpareigojimo, Gračov pareiškė, kad kariuomenės išvedimas yra "vidaus reikalas". Gračov susitikime su Vokietijos gynybos ministru pabrėžė, kad Rusija nori išvesti 15,000 kariuomenę kaip galint greičiau, bet pirmiausia jiems reikia surasti kur nors namus. Savo kalboje jis taip pat išskėlė ir garantijų rusakalbiams Estijoje ir Latvijoje klausimą. Vokietijos užsienio reikalų ministras Klaus Kinkel spaudos konferencijoje pasakė, kad "Rusija neturi teisės surišti kariuomenės išvedimo su jokiomis sąlygomis".

□ Rusija kovo 10 d. sutiko atnaujinti gamtinių dujų tiekimą Ukrainai, po to kai ši sutiko sumokėti skolas už pristatymus. Rusija buvo pradėjusi mažinti pristaty-

mus prieš savaitę, kada Ukraina nesumokėjo \$705 milijonus skolos. Per Ukrainą besidriekiantis Rusijos dujotiekis aprūpina ir 90% Rusijos dujų vartotojų Vakarų Europoje. Per dabartinę krizę Rusija apkaltino Ukrainą, kad ši vaganti dujas iš šio dujotiekio. Ukraina pasakė, kad tai gal būtų darė atskiros kompanijos ir prižadėjo jas nubauti.

□ Kinijos disidentai pasirinko kovo 10 d. vakarą, prieš JAV Valstybės sekretoriui Waren Christopher atvykstant į Kiniją, paskelbti, kad jie sukūrė neoficialią darbo profsąjungą ir išleido atvirus laiškus, kuriuose raginama remti žmogaus teises.

□ Estijai jos 76-ųjų nepriklausomybės metinių šventė atsisie apie \$21,000 (293,569 kronos). 50 tūkst. kronų bus skirta apdovanojimams, kuriuos prezidentas įteiks 100 valstybinės tarnybos veteranų. Vien šventinis fejerverkas kainuos 27 tūkst. kronų. 47 tūkst. kronų skirta prezidento ir vyriausybės svečių namams įrengti.

□ Šaltasis karas tarp Kremliaus ir Richard Nixon tęsėsi kovo 10 d., kada Rusijos oficialūs asmenys apkaltino buvusį prezidentą, turint blogą dienotvarkę, o Nixon padėjėjam kaltinant Jelcin kalbėtoją melu. Rusijos užsienio reikalų ministras Andrej Kozyrev kaltino Nixon palyda, kad ji pasiūlysi buvusiam prezidentui pirma susitikti su kaitik iš kalėjimo paleistu spalio pučo organizatoriumi Aleksandr Rutkoj, o tik vėliau su Rusijos Prezi-

dentu. Kozyrev pabrėžė, kad Nixon susitikimas su Rutkoj buvo įžeidimas Rusijos prezidentui. Nors Rusija ir traktavo Nixon 10 dienų vizitą, kaip privataus žmogaus, tačiau JAV prezidentas Clinton paprašė buvusio prezidento, grįžus namo, jam duoti ataskaitą apie pokalbius Maskvoje.

□ Pagal DPA apklausos duomenis, dauguma apklaustųjų įsitikinę, kad Europos Sąjunga išgalės Rytų Europoje. Apklausa buvo atlikta Rytų bei Vidurio Europoje. 29% apklaustųjų savo šalies ateitį mato ES, 22% įsitikinę Rusijos vyraujančiu vaidmeniu bei 11% - JAV. Palyginti su ankstesnėmis apklausomis, ir ES, ir Rusijos populiarumas pakilo trimis procentais, tuo tarpu JAV krito 6%. Rusijoje 26% įsitikinę, kad JAV yra svarbi jų krašto ateičiai, ir tik 13% labiau vertina ES vaidmenį. Labiausiai ES patitiki tos valstybės, kurios pasirašė su ja prekybinius susitarimus.

□ Estija paskyrė naują ambasadorių Latvijoje. Naujasis paskyrimas užpildė nuo gruodžio mėnesio tarp Estijos ir Latvijos atsiradusį politinį vakuumą (tada buvo atšauktas iki tol Rygoje dirbęs Estijos diplomatas). Oficiali atleidimo versija - neatitikimas užimamų pareigų. Naujajam Estijos ambasadoriui Toom Tiivel 42 metai, nuo 1992 m. iki šiol jis vadovavo Estijos užsienio reikalų ministerijos politikos departamentui. Diplomatiniai šaltiniai teigia, kad iki šiol Estijos ir Latvijos santykiai buvo nepakankamai intensyvūs.

— Lietuvos Fondo narių metinis suvažiavimas įvyks kovo 26 d. Jaunimo Centre, Chicagoje.

— "Draugo" dienraščio metinis koncertas įvyks kovo 20 d. Chicagoje, Marijos aukštesniosios mokyklos salėje. Programą atliks "Dainavos" ansamblis, vadovaujamas muz. Dariaus Polikaitio, ir solistė Birutė Vizgirdienė iš Houston, TX.

— "Vaidilutės" teatro "Nuodėmingo angelo" spektaklis kartojamas kovo 26 d. Chicago Jaunimo Centre.

— Algirdo Landsbergio pjesė "Penki stulpai turgaus aikštėje" sausio 22 d. buvo parodyta Lietuvos televizijoje. Pjesėje vaizduojama Lietuvos partizanų kovą prieš sovietinius okupantus.

— Dailininko Alfonso Dagio kūrinių parodos atidarymas įvyks kovo 19 d. Lietuvių Dailės muziejuje, Lietuvių Centre, Lemont, IL. Paroda tęsis iki balandžio 4 d.

— Smuikininko Raimundo Katiliaus koncertas kovo 19 d. įvyks "Tėviškės" parapijos bažnyčioje, Chicagoje, o kovo 25 d. Lietuvių Dailės muziejuje, Lietuvių Centre, Lemont, IL.

— "Sietyno" ansamblis, Daytona Beach, FL, "Darbininkui" stiprinti paaukojo \$50. Leidejai ir administracija už auką nuodėdžiai dėkoja.

— Lietuvišką vasaros stovyklą "Aušra" jau eilę metų organizuoja Nukryžiuotojo Jėzaus seselės, Elmhurst, PA, Pocono kalnuose, apie 10 mylių į šiaurę nuo Scranton, PA. Pirma sesija — dvi savaitės (liepos 10-23 d.), antra sesija — viena savaitė (liepos 24-30 d.) Dėl informacijų kreiptis Sister M. Angela, C.J.C., 25 South Broad Mountain Ave., Frackville, PA 17931.

— Tėv. Augustinas Dirvelė, OFM, buvęs Šv. Antano gimnazijos Kretingoje rektorius ir lietuvių pranciškonų provinciolas, 1940 m. bolševikų buvo suimtas, kalintas Lietuvos kalėjimuose ir ištremtas į Sibirą. Jei dar yra gyvų jo kančių liudininkų, jie labai prašomi apie tai parašyti adresu: Tėv. Placidus Barius, OFM, Franciscan Monastery, P. O. Box 980, Kennebunkport, ME 04046.

— Ieškomi Juozapas ir Matilda Lazdauskai, kurie kadaise gyveno 7111 Upland St., Philadelphia, PA. Prašomi atsiliepti jie patys arba giminės bei pažįstami. Rašyti: Ponia Baleišienė, Vilkų 5, Kaunas 3016, Lithuania — Lietuva.

— ŠALFASS-gos jaunučių krepšinio pirmenybės įvyks 1994 m. balandžio 23-24 dienomis Cleveland, OH. Vykdo Clevelando LSK "Žaibas". Registracija iki balandžio 2 d. adresu: Vidas Tatarūnas, 18202 Windward Rd., Cleveland, OH 44119. Telef. 216 486-7916. Fax 216 943-4485.

Los Angeles, CA, Vasario 16-osios minėjime kalbą sako Vaiva Vėbraištė-Gust iš Connecticut.

BALTIC TOURS

VIENKARTINĖ SPECIALI KAINA Į VILNIŲ

KOVO 29 d.

CHICAGO, DETROIT ir CLEVELAND į abi puses **\$650.00** plus mokesčiai

NEW YORK į abi puses **\$475.00** plus mokesčiai

Nuo BALANDŽIO 1 - 16 d.

CHICAGO, DETROIT ir CLEVELAND į abi puses **\$750.00** plus mokesčiai

NEW YORK į abi puses **\$575.00** plus mokesčiai

Bilietai galioja iki 6 mėn.

Dėl informacijos prašom kreiptis į:

BALTIC TOURS
77 Oak St., Suite 4
Newton, MA 02164
Tel.: 617 965-8080, Fax 617 332-7781

Šypsniai
iš
netolimos
praeities

Savo nuomonė

Kandidatas į partiją stovi prieš biurą, kuris turi nuspręsti, ar jis tinkamas būti partijos nariu. Į visus klausimus atsakinėja laikraštiniėmis frazėmis. Vienam "egzaminatoriui" tai nelabai patinka.

— Kalbate taip, lyg garsiai skaitytumėte mūsų partijos laikraštį — sako jis. — Nejaugi neturite savo nuomonės?

— Savo nuomonę tai turiu, — atsako kandidatas, — bet nelabai su ja sutinku.

Socializmas ir kapitalizmas

— Kuo skiriasi socializmas nuo kapitalizmo?

— Kapitalizmas daro socialines klaidas, o socializmas — kapitalines.

Kas geriau

— Pone Rosenbergai, kodėl taip įsigeidėte išvykti į Izraelį?

— Geriau arabų ir Izraelio karas, negu Lenkijos ir Tarybų Sąjungos draugystė.

ATGIMUSIOS LIETUVOS DAINOS

Jūs galite namuose klausyti gražiausių Lietuvos estradinių dainų, jei įsigysite trijų kasetių komplektą (po 90 minučių kiekviena) tik už 17 dol.

(Persiuntimui pridėti 2 dol.)
Del užsakymų skambinti:
Darbininko administracijai
9 val. r. - 4 val. p. p.
tel. 718 827-1351
arba rašyti:
Darbininkas (administr.)
341 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207

Waterview Properties M L S
of the Palm Beaches, Inc.

Ray Staskunas
LICENSED REAL ESTATE BROKER

11501 Ellison Wilson Road 407 - 622 - 5000
North Palm Beach, FL 33408 407 - 626 - 8562 res.
SE Corner of PGA Bridge 407 - 622 - 5966 fax

FOR YOUR FLORIDA REAL ESTATE NEEDS!!!

CALL 1 (800) 369 - 7355

atlanta IE, Inc.

AIR CARGO

SIUNTINIAI LAIVU

MAISTO SIUNTINIAI

PINIGŲ PERSIUNTIMAS

VISA TAI GREITAI IR SAUGIAI PRISTATYSIME Į LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, RUSIJĄ, BALTARUSIJĄ IR UKRAINĄ

2719 West 71 Street, Chicago, IL, 60629
(312)434-2121; 1-800-775-SEND

MŪSU ATSTOVAI:

85-17 101 Str., Richmond Hill, NY, 11418
tel. (718)441-4414

52 Feagles Road, Warwick, NY 10990
tel. (914)258-5133

MARCH PICK-UP SCHEDULE

3/19 SAT	BROOKLYN, NY	12-2 PM (Kult. Žid.)
3/22 TUES	NEW BRITAIN, CT	11-12 AM
	NEW HAVEN, CT	2-3 PM
	WATERBURY, CT	5-7 PM
3/23 WED	PATERSON, NJ	11-12 PM
	KEARNY, NJ	1-2 PM
3/24 THURS	PHILADELPHIA, PA	9-11 AM
	BALTIMORE, MD	4-6 PM
3/29 TUES	PUTNAM, CT	10-11 AM
3/30 WED	NEWARK, NJ	12-1 PM
4/2 SAT	BROOKLYN, NY	12-2 PM (K.Ž.)

RŪTA LANGUAGE TUTORING

517 - 784 - 7834

Lithuanian ○ French ○ English
All Levels
German ○ Latin
Beginner Level

DEXTER PARK PHARMACY

Wm. Anastasi, B. S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N. Y. 11421
WE DELIVER
Tel.: 296 - 4130

MES SIŪLOME PIGIAUSIAS KELIONES Į VILNIŲ IR RYGĄ

	Kovas		Balandis-Gegužė		Birželis-Rugpjūtis	
	Į Vilnių	Į Rygą	Į Vilnių	Į Rygą	Į Vilnių	Į Rygą
iš New York, pradedant	\$700.-	\$535.-	\$690.-	\$680.-	\$940.-	\$780.-
iš Boston, Washington	\$700.-	\$700.-	\$690.-	\$680.-	\$940.-	\$830.-
iš Chicago	\$750.-	\$610.-	\$1000.-	\$690.-	\$1100.-	\$830.-
iš Cleveland, Detroit	\$750.-	\$750.-	\$1000.-	\$1000.-	\$1100.-	\$1100.-
iš Miami	\$640.-	\$640.-	\$740.-	\$740.-	\$880.-	\$880.-
iš San Francisco	\$950.-	\$950.-	\$740.-	\$740.-	\$840.-	\$840.-
iš Los Angeles, Seattle	\$960.-	\$960.-	\$1080.-	\$1080.-	\$1180.-	\$1180.-

Kainos gali pasikeisti, bet nepasikeis, po to, kai nusipirksite bilietą.

Ferrante Travel Center

135 Broad Ave., Palisades Park, NJ 07650

(800) 654-2432 (201) 944-1273 (201) 592-8780

Artėja šventės. Kaip dovaną savo draugams bei artimiesiems užsakyk Darbininką.

ECONOMY AIRFARES TO VILNIUS

New York - Vilnius - New York **\$599 r.t.**
Kaunas

Chicago - Vilnius - Chicago **\$599 r.t.**

One way **\$380**

FREGATA TRAVEL
250 West 57th Street, 1211
New York, NY 10107
Tel.: (212) 541-5707

VILTIS (HOPE)

LITHUANIAN RELIEF PARCEL SERVICE, Inc.
368 West Broadway, Boston, MA 02127
TEL.: (617) 269-4455

TIESIOGINIAI SIUNTINIAI IŠ BOSTONO Į VILNIŲ

Siuntinių agentūra VILTIS pradeda trečiuosius savo darbo metus. VILTIS yra ne pelno organizacija.

Visus siuntinius nuvežame ir žmonėms asmeniškai į namus pristatome per vieną mėnesį.

Minimalus mokestis už persiuntimą yra \$25. Vieno svoro kaina yra nuo 79 iki 99 centų.

Visi siuntiniai yra apdraudžiami.

VILTIS ir toliau tęsia pagalbos siuntinių organizavimo programą - VILTIES DOVANA. Aukotojas gali asmeniškai paremti vargstančią Lietuvos šeimą, Sibiro tremtinį, vienišą žmogų.

Kovo mėn. siuntinius priimsime šiuose miestuose:

PROVIDENCE, RI 16 d. (trečiadienį)	4.00 - 6.00 popiet
WATERBURY, CT 19 d. (šeštadienį)	9.00 - 11.00 ryte
HARTFORD, CT 19 d. (šeštadienį)	12.00 - 2.00 popiet
PUTNAM, CT 21 d. (pirmadienį)	4.00 - 6.00 popiet
CAPE COD, MA 22 d. (antradienį)	4.00 - 6.00 popiet
BROCKTON, MA 24 d. (ketvirtadienį)	4.00 - 6.30 popiet
BROOKLYN, NY 26 d. (šeštadienį)	12.00 - 4.00 popiet
LOWELL, MA 29 d. (antradienį)	9.30 - 11.00 ryte
LAWRENCE, MA 29 d. (antradienį)	4.00 - 6.00 popiet

Smulkesnės informacijos prašome teirautis telefonu:

(617) 269 - 4455

Gintaras Karosas, Vytautas Bazikas ir VILTIES ŠTABAS

DARBININKUI PAREMTI AUKOJO

Darbininko skaitytojai atsiuntę metinę prenumeratą, prisidėję aukomis laikraščiui stiprinti ir atsiliginę už įvairius patarnavimus ar metinį kalendorių:

Po 40 dol.: Bernadeta Tutinaitė - Rimkus, Ellicott City, MD.

Po 30 dol.: Angelė Bliudzius, Los Angeles, CA; V. Vitkus, Rochester, NY.

Po 25 dol.: K. Krivickienė, Richmond Hill, NY.

Po 20 dol.: Birutė Kaminskas, Ansonia, CT; J. Ambrozaitis, Middlebury, CT; V. Staskus, St. Petersburg Beach, FL; Elizabeth Katilius, Chicago, IL; Aldona Juozevicius, Oak Lawn, IL; J. Bauzys, Orland Park, IL; Rimas Chesonis, Fishers, IN; K. Vasaitis, Beltsville, MD; Irena A. Jansonas, Osterville, MA; Dalia Pautienis, West Barnstable, MA; Albina Znotas, Kearny, NJ; Emilija Daidynas, Brooklyn, NY; T. Jasaitis, Great Neck, NY; Leokadia Milukas, Plainview, NY; Albina Ralys, Richmond Hill, NY; Romualda Šidlauskas, Richmond Hill, NY; V. Lelis, Rochester, NY.

Po 15 dol.: J. Taoras, St. Petersburg Beach, FL; Ruth Gruodis, Mt. Airy, MD; R. Zalubas, Silver Spring, MD; V. Naronis, Jericho, NY; Violeta Petrik, Syoset, NY.

Po 10 dol.: L. Tamoshaitis, Hot Springs, AR; N. Sakaluskas, Enfield, CT; P. Simanuskas, Manchester, CT; Danutė Grajauskas, Simsbury, CT; J. Arminas, Waterbury, CT; V. Nenortas, West Hartford, CT; C. Baksys, Deltona, FL; Marcela Aras, St. Petersburg Beach, FL; Petre Kasparavičiute, St. Petersburg, FL; A. Mačionis, St. Petersburg Beach, FL; Marija Virbickas, St. Petersburg Beach, FL; R. Shatas, Sunny Hills, FL; Irena Sodeika, Treasure Island, FL; A. Zubrys, Chicago, IL; Madeline Stabinsch, Attleboro, MA; Danutė Wolosenko, Brookline, MA; J. Ensins, Canton, MA; St. Griežė-Jurgelevičius, Dudley, MA; J. Blazys, Holliston, MA; Veronika Rutenis, Hyannis, MA; Andrew Pockevicius, Worcester, MA; A. Mikenas, Omaha, NE; Dr. A. J. Revukas, Cranford, NJ; Anne Stanis, Toms River, NJ; Aldona Zaunius, Weehawken, NJ; Anna Baksys, Calveston, NY; Dr. A. Rubonis, Scotta, NY; Elena Valiunas, Southampton, NY; F. Petrauskas, Syracuse, NY; Sophie Aleksiejus, Valley Stream, NY; I. Janavičius, Cleveland, OH; B. Žilaitis, Frackville, PA; Dr. A. Juzaitis, Plymouth Meet, PA.

Po 7 dol.: A. R. Igaunis, Waterbury, CT; Bernice Zapasnikas, South Orange, NJ.

Po 5 dol.: J. Miltenis, Hamilton, Canada; Diane Juzaitis, Paris, France; J. P. Mikelaitis, Tucson, AZ; R. Giedraitis, M.D., Los Angeles, CA; G. Vildzius, Ledyard, CT; J. Valaitis, Putnam, CT; S. Dzikas, S. Pasadena, FL; Julianna Chapukas, Sunny Hills, FL; Marija Kuprys, Cicero, IL; Virginia Butas, Edgewater, MD; A. Siaurusaitis, Ellicott City, MD; Milda Brandtneris, Avon, MA; Annie F. Dedinas, Greenfield, MA; J. Statkus, Randolph, MA; K. Adomavicius, West Boylston, MA; Liuda Ruginienė, Bloomfield Hills, MI; A. Sparkevičius, Las Cruces, NM; Marija Melynis, Kearny, NJ; Mildred Patrick, Milltown, NJ; Izabele Bertasio, Williamstown, NJ; Anna Balsis, Flushing, NY; K. Vainius, Maspeth, NY; H. Januškevičius, Yonkers, NY; M. Pakstys, Great Falls, VA; Dr. Danutė S. Harmon, Falls Church, VA.

Po 4 dol.: V. Čižauskas, Detroit, MI.

Po 3 dol.: P. P. Baltis, Mililani, HI.

Po 2 dol.: A. P. Bagdonas, Chicago, IL.

Po 1 dol.: V. Kaupas, Concord, NH.

Kiekviena auka yra didelė pagalba Darbininkui. Laikraščio ateltis priklauso nuo aukotojų dosnumo. Vien iš prenumeratos nebūtų galima išsilaikyti.

Už kiekvieną auką nuoširdžiai dėkojame.
Darbininko Administracija

Lietuvos Nepriklausomybės šventėje Jungtinėse Tautose vasario 16 d., tarp daugelio svečių, dalyvavo būrys lietuvių iš Philadelphijos su JAV LB visuomeninių reikalų tarybos pirm. Algimantu Gečiu. Sėdi iš k.: A. Mašalaitienė, T. Gečienė, J. Vilgalys, iš Great Neck, NY, Lietuvos misijos JT patarėjas Alg. Gureckas, J. Dantienė. Stovi: I. Vilgalienė, P. Mašalaitis, Alg. Gečys, A. Danta, Vyt. Redikas, svečias iš Vilniaus universiteto prof. dr. Alg. Juzapavičius. Salomėjos Narkėliūnaitės nuotrauka

GAVĖNIOS RIMTJ STIPRINO SVEČIAS KUNIGAS IŠ LIETUVOS

Priešvėlykiniam susitelkimams — rekolekcijoms lietuvių parapijose praversti vysk. Paulius Baltakis, OFM, yra pakvietęs Panevėžio vyskupijos, Troškūnų parapijos kleboną kun. Saulių Filipavičių. Susitelkimas Apriškimo parapijos bažnyčioje, Brooklyne, NY, vyko vasario 25 ir 26 vakarais, o sekmadienį, vasario 27 d. buvo užbaigta 11 val. mišiomis, pamokslu ir palaiminimu su Švč. Sakramentu.

Kun. Saulius Filipavičius maloniai sutiko atsakyti į keletą klausimų.

Kaip išdrįsote pasirinkti kunigystės luomą, kada tais laikais kunigas buvo tapęs pajuokos ir paniekinimo objektu?

Čia gan sudėtingas, bet labai įdomus klausimas. Gal ir keista, bet man kunigų tapti pasitarnavo sovietinė mokykla. Joje tikėjimas buvo žeminamas, niekinamas ir pajuokiamas, o tikintieji buvo diskriminuojami. Aš esu kilęs iš tikinčios šeimos. Negalėjau susigyventi su mintimi, kad visi tie žmonės, kurie tiki į Dievą, eina į bažnyčią, meldžiasi, gera daro, kad jie klystų. Į man iškilusius klausimus atsakymo pradėjau ieškoti literatūroje. Literatūros gaudavau iš labai šviesaus Linkuvos klebono, ilgus metus buvusio Panevėžio vyskupo sekretoriaus, Sibiro kankinio

kun. Pratkelio, Nežiūrint prievartos ir jėgos, kuri buvo „jų“ pusėje, pamažu pradėjau suprasti, kad tiesa yra „mano“ pusėje. Apsisprendžiau tapti kunigu. Nebuvo lengva, bet, ačiū Dievui, juo tapau.

Kada buvote išventintas kunigu ir kur dar apaštalavote prieš tapdamas Troškūnų klebonu?

Kunigo šventimus gavau 1986 m. Ketverius metusėjau vikaro pareigas Panevėžio katedroje. Po to Panevėžio vysk. J. Preikštas paskyrė ir dabar jau ketvinti metai esu Troškūnuose.

Kiek parapijų turite savo parapijoje?

Parapijoje yra apie 3000 gyventojų, tai nereiškia, kad jie visi lanko bažnyčią. Iš tų trijų tūkstančių gal tik trečdalis palaiko kontaktą su bažnyčia. Kiti apsilanko tik proginiai; per didžiąsias šventes, vestuves, kryžstynas, laidotuves.

O kaip reikalai su jaunimu?

Yra jaunimo ieškančio, yra jau tikinčio ir ateinančio į bažnyčią, tik šiaip sau pasižvalgyti. Be abejo mano noras, kad tikinčio jaunimo būtų kuo daugiau. Kadangi dabar jau galima ir į mokyklas eiti, su jaunimu susitikinėti, organizuoti stovyklas, tie reikalai

pamažu krypsta į gerąją pusę.

Ar parapijoje veikia katalikiškos jaunimo, bei kitos kokios organizacijos?

Parapijoje yra susiorganizuavę ateitininkai, moterų organizacija „Caritas“ ir neseniai įsikūrė iš Vokietijos atvykusi katalikiška „Kolping šeimos“ draugija. Jos tikslas rūpintis švietimu, asmenybės ugdymu, savitarpio pagalba.

Ar mokyklose yra dėstoma tikyba, ar tikybės pamokos privalomos ir koks nuošimtis studentų jas lanko?

Mokyklose tikyba dėstoma, bet jos pamokos nėra privalomos. Tėvai, ar mokiniai, vietoje tikybės gali pasirinkti etikos pamokas. Pas mus Troškūnuose, tikybės pamokas lanko apie 95 nuošimčiai studentų.

Ar Bažnyčia gauna kokį nors paramą iš valdžios?

Lietuvos valdžia pastovios paramos Bažnyčiai neteikia. Tik retkarčiais ką nors statant ar remontuojant, skiria nežymią vienkartinę paramą.

Koks Jūsų svarbiausias dabartinis užmojis Troškūnuose?

Atstatinėju seną, buvusio pranciškonų vienuolyno pastatą. Mano troškimas jį atstatyti, iš jo

MIRĖ ADV. STEPONAS BRIEDIS

Steponas Briedis, 94 metų amžiaus, advokatas ir visuomenininkas, pastaruoju metu keletą metų gyvenęs Hillside Manor Nursing Home, Jamaica Estates, NY, ten mirė vasario 13 d. Palaidotas Šv. Jono kapinėse.

Advokato darbą pradėjo 1926 m. Buvo populiarus tarp lietuvių: jis buvo lietuviškų organizacijų teisiniu patarėju, nariu, ilgiausiai priklausė Amerikos lietuvių piliečių klubams Brooklyne ir Maspeth, buvo Dariaus ir Girėno paminklo statymo komitete. Jis išrūpino, kad ta vieta, kur Brooklyne pastatytas Dariaus Girėno paminklas, būtų oficialiai pavadinta „Lithuanian Square“. Jo sumanymu, ALTui parėmus, Wisconsinio kongresmanas Charles J. Kersten 1953 m. įnešė į JAV Kongresas pravedė rezoliuciją Lietuvos įjungimui į TSRS tyrinėti. Komiteto tyrimai išėjo keliais tomis ir turėjo didelės reikšmės laisvimo veiksniams tiek Amerikoje, tiek užsieniuose. Kai kurie Amerikos lietuvių veiklos vertintojai Kersteno komiteto tyrinėjimus priskiria prie pačių svarbiausių ALT'o darbų.

padaryti jaunimo kultūros ir švietimo centrą, kuris turėtų tikrai pasitarnauti Lietuvos jaunimo demokratizacijai, jaunimo dvasios kėlimui, jo asmenybės ugdymui ir kad jis žinotų, jog tik tikėjimas ir dvasinės vertybės yra žmogaus asmenybės ugdymo pagrindas.

Su statybomis ir remontais šiais laikais yra nepaprastai sunku. Kartais tarp savęs pajuokaujame — jeigu nori kam nors bloga palinkėti — linkėk, kad jam Dievas duotų ką nors statyti. Bet su gerų žmonių, o taip pat ir Amerikos lietuvių, bei įvairių organizacijų pagalba, tikiu, kad užsibrėžtą tikslą pasieksime, ir vienuolyno pastatą atstatysime.

Į kur pasuksitė iš New Yorko ir kada žadate grįžti į Troškūnus?

Pirmiausiai priešvėlykiniam susitelkimui vyktu į St. Petersburg, FL. Vėliau, į Los Angeles, CA, po to į Detroit, MI, ir gal dar kur nors. Į Lietuvą ir Troškūnus grįšiu kovo 29 d.

Kokius išpūdžius išsivešitė iš Apreiškimo?

Pačius gražiausius. Jūsų klebonas kun. Vytautas Palubinskas labai svetingas. Man parodė didelį dėmesį ir pagarbą. Jaučiaus tu nenusipelnęs. Žmonės labai mieli. Jų tikėjimas labai gyvas. Gaila, kad lietuvių bendruomenė čia mažėja. Ką padarysi, tai natūralu. Ačiū Dievui, tie kurie yra, turį gražią lietuvišką dvasią, gerą širdį, kurie tikrai Lietuvą myli. Duok Dieve, kad jie ir toliau taip išsilaikytų!

Atsiveikindamas dėkojau kun. Sauliui Filipavičiui už šį pokalbį, linkėjau sėkmės pravedant priešvėlykinius susitelkimus lietuvių tarpe čia Amerikoje ir Dievo palaimos Jo užmojams Troškūnuose.

Kalbėjosi P. Palys

MIRĖ JUOZAS MATIUKAS

Juozas Matiukas, gyvenęs Woodhavene, NY, mirė kovo 6 d. rytą Parkway ligoninėje. Buvo pašarvotas M. Shalins šermėnijoje. Atsiveikimas buvo kovo 9 d. Rožančių sukabėjo Tėv. Leonardas Andriekus, OFM. Laidotuvių mišios buvo kovo 10 d. Apreiškimo parapijos bažnyčioje. Mišias koncebravo klebonas kun. Vytautas Palubinskas ir Tėv. Leonardas Andriekus, OFM. Velionio palaikai

Kultūrinė popietė

Jau eilę metų Bostono tautodailininkai Verbų sekmadienius skiria kultūrinėms popietėms. Šiais metais tai įvyks kovo 27 dieną, 3 val. p. p., Lietuvių klubo III-čio aukšto salėje, 368 W. Broadway, So. Bostone. Popietės programoje pramatyta Inos Nenortienės skautinių paroda (quilts) ir Roberto Keturakio kūryba. Poetas Keturakis, svečias iš Kauno, šiuo metu viešintis Bostone, skaitys savo eilėraščius, o apie jo asmenį bei kūrybą kalbės Zita Krukoniė. Lietuvių tautodailės instituto valdyba kviečia Bostono ir apylinkių lietuvius atsilankyti į jų rengiamą Kultūrinę popietę, pasigėrėti skautininkų menu, susipažinti su poetu, apsirūpinti velykiniais margučiais bei pabendrauti jaukioje aplinkoje. (S. S.)

P. Čepo jaunimo fondo šokiai

Petro Čepo Jaunimo Fondas, norėdamas sutelkti lėšų jaunulio/lės stipendijai keliauti į Lietuvą, rengia iškilmingus šokius kovo 26 d., šeštadienį, Lietuvių Piliečių klube, So. Bostone, trečio aukšto salėje. Atgaiva ir užkandžiai 6 val. vak., vakariėnė 7 val. vak. Programą atliks Lietuvos ansamblis „Bijūnas“ iš Lie-

Naujais „Darbininko“ skaitytojais galima tapti kiekvieną metų dieną — nebūtina laukti Naujųjų Metų! Nauja pranešimė pradėdama nuo užsakymo dienos. Tad „Darbininko“ skaitytojai, kurie laikraštį skaito, bet dar neprenumeruoja, kviečiami stoti ir į prenumeratorių šeimą jau šiandien!

sudeginti krematoriume ir bus nuvežti į Torontą ir ten palaidoti lietuvių kapinėse, kur velionis jau buvo pasistatęs sau paminklą. Į laidotuves iš Toronto buvo atvykusi giminaitė Danutė Trečiokienė su savo vyru Juozu. Jie prižiūrės velionio kapą. Iš Lietuvos buvo žadėjęs atvykti jo sūnus, bet neatvyko. Polaidotuviniai pietūs buvo „Triangle“ voikiškame restorane, Richmond Hill, NY.

Velionis buvo 93 metų. Buvo kilęs iš Rokiškio. Tėvas anksti mirė. Motina skatino, kad jis mokytųsi. Dalyvavo Klaipėdos atvadavime. Buvo baigęs policijos mokyklą, buvo Kauno III

tuvos; šokiams gros „Zagarai“ iš Hamiltono, Ontario. Biėlietu ir stalų užsakymą tvarko Elytė Kazlaitė, telef. 617 354-9509 ir Audra Veitaitė, 617 268-7026. Norint paremti fondą, aukas galima rašyti: Petras Čepas Youth Foundation vardu. Čekius siunčiant adresu: Petras Čepas Youth Foundation, P. O. Box 497, South Boston, MA 02127.

Operuotas P. Viščinis

Brockton, MA, vasario 22 d. padaryta sunki vidurių operacija Petriui Viščinui, Naujosios Anglijos lietuvių radijo programos Laisvės Varpo vedėjui. Ligonis jau sugrįžo į namus, bet dar nėra darbingas. Jį pavaduoja Aidas Kupčinskas, LB Bostono apylinkės pirmininkas. Jis jau pravedė Laisvės Varpo programas vasario 27 d. ir kovo 6 d. Kada Petras Viščinis galės sugrįžti į darbą, tuo tarpu neaišku. Gydytojais laiko operaciją pasisekusia.

Juozas Matiukas

nuovados policijos viršininko padėjėjas, paskui perkeltas viršininku į Panemungę.

Pasitraukęs iš Lietuvos, pokario metais buvo didelės Hanau pabėgėlių stovyklos policijos viršininku, kur gerai tvarkėsi. Už pasižymėjimą tarnyboje buvo atžymėtas IRO administracijos ir vokiečių policijos.

Atvykęs į Ameriką, apsigyvenęs New Yorke, sugebėjo čia gerai įsikurti. Woodhavene turėjo gražius namus, kadaise dar namus turėjo Cape Code, MA.

Velionis domėjosi lietuvišku gyvenimu, rėmė lietuvišką veiklą ir spaudą. Mėgo koncertus ir dažnai paremdavo jų rengimą. Buvo uolus ir Brooklyn pranciškonų vienuolyno rėmėjas, įtaisė koplyčią vargonėlius, prisidėjo prie koplyčios suolų atnaujinimo.

Buvo aukšto ūgio, lieknas, turėjo humoro jausmą. Dažnai matėme vaikščiojant Jamaica Ave., užsukdavo ir į Kultūros Židinį.

A.†A. GRAŽINAI DANASIENEI

mirus, giliausia užuojauta vyrui Aleksui, dukrai Astai su šeima, motinai p. Ulpienei, seseriai Irenai ir artimiesiems. Tegul Dievas laiko Jus savo globoje šiose sunkiose netekimo valandose.

Vytas ir Rūta Kavoliai
Algirdas ir Irena Eitmanai

A.†A. STASEI ČESNAVIČIENEI

mirus, giliame liūdesyje pasilikusiems vyrui VYTAUTUI, sūnui ALGIRDUI su šeima, dukteriai LIUDAI su šeima ir visiems artimiesiems reikiame nuoširdžią užuojautą.

Irena Lukauskienė
Jadvyga Ignatavičienė
Janina ir Vacys Mitkai

Adv. Steponas Briedis

Bendrinėse JAV lietuvių organizacijose, kaip BALFe, ALTe ir kt., jis atstovavo lietuvių socialdemokratams. SLA narys nuo 1946 m., buvo jo kuopos vadovybėje ir Pildomojoje Taryboje, pastaruoju metu jos teisiniu patarėju.

IT'S EASY TO BANK BY MAIL.

The South Boston Savings Bank's famous postage paid both ways bank by mail plan is easy, convenient and sensible.

When the bank receives your savings or checking account transaction it's processed and mailed back to you the same day. Thousands of our customers have enjoyed this free service for years.

When you bank by mail, the South Boston Savings Bank is as close as the nearest mail box.

Open an account today by filling out the coupon below or visiting one of our conveniently located offices.

WE'LL PAY THE POSTAGE BOTH WAYS!

☐ Mail check to: South Boston Savings Bank, 400 West Broadway, South Boston, MA 02127 or call 268-2500.		MAIN OFFICE 400 West Broadway South Boston 268-2500	WEYMOUTH OFFICE 544 Main St. 337-1050
NAME _____	ADDRESS _____		
CITY _____	STATE _____ ZIP _____		
AMOUNT ENCLOSED \$ _____	SOCIAL SECURITY NO. _____	NEPONSET CIRCLE 740 Gallivan Blvd. 825-9090	NEEDHAM OFFICE 355 Chestnut St. 449-0210
DATE OF BIRTH _____	SIGNATURE _____	QUINCY OFFICE 690 Adams St. Larkin Square 479-9660	WEST ROXBURY 1833 Centre St. 323-8000

MEMBER FDIC and DIFM ALL DEPOSITS INSURED IN FULL

DARBININKAS

341 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207

Redakcija (718) 827-1352
Redakc. FAX .. (718) 827-2964
Administr. (718) 827-1351

Spaustuvė (718) 827-1350
Vienuolynas ... (718) 235-5962
Vyskupas (718) 827-7932
Salė (kor.) (718) 827-9645
Salės adm. (718) 235-8386

Kultūros Židinyje šį savaitgalį: kovo 19, šeštadienį, 7 v. v. mažojoje salėje įvyks "Simo" koncertas. Rengia Kultūros Židinio vadovybė.

Ambasadoriaus Aniceto Simučio pagerbimas dėl svarbių susiklosčiusių aplinkybių iš gegužės 22 d. nukeliamas į birželio 5 d. Pagerbimas bus Kultūros Židinio didžiojoje salėje.

Vytauto Vebeliūno bylos sprendimas vėl atidėtas. Kovo 11 d. teismas posėdžiavo 2:30 v. ir tada pranešė, kad sprendimas atidėtas į kovo 22 d. Tikimasi, kad tai bus paskutinis atidėjimas.

LB NY apygardos valdybos posėdis įvyko kovo 16 d. Kultūros Židinyje. Kalbėta apie ambasadoriaus A. Simučio pagerbimą, apygardos valdybos rinkimus ir kitus skubius reikalus.

Tautos Fondo metinis suvažiavimas įvyks balandžio 23 d., šeštadienį, Kultūros Židinyje. Registracija 9 v. r.

Tautos Fondo Tarybos posėdis įvyks balandžio 16 d., šeštadienį, 10:30 v.r. Tautos Fondo patalpose.

Konservatorių partijos įkūrimo reikalu pasitarimas įvyko kovo 15 d., kai čia lankėsi iš Lietuvos tos partijos vadovas prof. Vytautas Landsbergis. Apie pasitarimo rezultatus bus paskelbta vėliau.

Kultūros Židinio administracija rengia pavasario koncertą ir šokius Židinio išlaikymui. Dainuos populiarius Los Angeles kvartetą. Pasižymėkite datą: balandžio 16, šeštadienį. Smulkiau bus paskelbta kitą savaitę.

Vitalis Žukauskas, aktorius, buvo išvykęs į Los Angeles, CA, kur vasario 20 d. dalyvavo mirusios dr. Marijos Gimbutienės pagerbime. Pagerbimas buvo velionės bute, dalyvavo apie 45 žmonės. Kalbėjo istorikas Vincas Trumpa, žurnalistas Bronys Raila ir kiti. Taip pat velionės pagerbimai įvyko Los Angeles universitete, archeologijos institute ir Lietuvoje.

M. Biknaitis, Santa Monica, CA, norėdamas paremti pranciškonų leidžiamą spaudą, ne tik užmokėjo iš anksto už 1995 metų *Darbininko* prenumeratą, bet dar pridėjo 60 dol. auką, už kurią nuoširdžiai dėkojame.

Audronė ir Andrius Razgaitai, Glen Ridge, NJ, mokedami už *Darbininko* prenumeratą, pridėjo 30 dol. auką savo vaikų Sofijos ir Lino vardu. Nuoširdžiai dėkojame.

Vilniuje, miesto centre išnuojamas butas turistams. Yra 2 kambariai, virtuvė, vonia, tualetas, telefonas, gasas. Tinka 4 asmenims. Rašyti: A. Mituzienė, Vilniaus g-vė 14, bt. 5, Vilnius 2001, Lithuania. Telefonas Vilniuje 66-63-93 arba 22-51-60. (Išsikirkite). (sk.)

Kardinolas J. O' Connor kovo 19 d. švenčia dešimtmetį kaip buvo paskirtas New Yorko arkivyskupu. Prie gausių sveikinimų jungiasi ir lietuviai, pagerbdami savo geradarį.

Iš Metropolitan operos rūmų kovo 30 d., trečiadienį, 8 val. vak. New Yorko laiku per televiziją bus transliuojama Giuseppe Verdi opera "I Lombardi". Pagrindiniai solistai: Aprile Millo, Luciano Pavarotti, Samuel Remy. Diriguoja James Levine.

Antanas Dėdinas a. a. Juozo Matiuoko atminimui paaukojo 10 dol. Kultūros Židiniui. Už auką Kultūros Židinio vadovybė nuoširdžiai dėkoja.

Lietuvos Ambasadoriaus Aniceto Simučio 85 metų amžiaus ir 60 metų konsularinės bei diplomatinės veiklos sukakties proga birželio 5 d. bus jo pagerbimas. Šia proga apie jį bus išleistas specialus gausiai iliustruotas suvenyrinis leidinys, kurį suredaguoti apsiėmė Paulius Jurkus ir Kęstutis Miklas. Leidinio atspausdinimo išlaidom padengti jį bus talpinami apmokami sveikinimai bei linkėjimai ambasadoriui. Vieno puslapio dydžio sveikinimo kaina — \$100, pusės puslapio — \$60, trečdalis — \$40 ir ketvirtadalis — \$30. Paskutinis viršelio puslapis — \$200, o priešpaskutinis — \$150. Sveikinimų tekstai turi būti gauti iki balandžio 25 d. Tekstus ir čekius siųsti: Mr. Vacys Steponis, c/o Lithuanian Catholic Religious Aid, 351 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207.

Reportaže apie XVII olimpinės žiemos žaidynes ("Darbininkas" Nr. 10) įsibrovė dvi korektūros klaidos. Pasaulio slidžių pirmenybės Seefeldo ilvu 1985 m., bet ne 1988 m. Kitoje vietoje, kur rašoma apie austrą Mader, turi būti "vienur", bet ne "visur".

Vytautas V. Šeštokas, Los Angeles, CA, parėmė *Darbininko* leidimą 50 dol. auka. Nuoširdžiai dėkojame.

GIMTASIS KRAŠTAS. Vilniuje leidžiamas savaitraštis Lietuvai ir išeivijai, nuo šių metų pradžios išeina 12 puslapių. Išivedė naują skyrių, "Dienos, metai, sukaktys", kuriame pateikia žinių apie Lietuvos ir išeivijos darbuotojus kultūros, visuomenės veiklos ir kt. srityse. Užsiprenumeruoti galima bet kuriuo laiku. Oro paštu metams — \$49, paprastu — \$26. New Yorko ir apylinkėse kreiptis į Salomėją Narkeliūnaite, 224 Highland Blvd., Apt. 610, Brooklyn, NY 11207, tel. (718) 647-2054. (sk.)

Negaunu "Darbininko"! Tokių ir panašių skundų laikraščio administracija gauna labai daug. Tačiau dažniausiai skundus reikia peradresuoti paštui. Laikraštis pastoviai išvežamas į pašta trečiadieniais tarp 1 ir 2 val. popiet. Brangūs skaitytojai, skųskitės paštui, nes tik dėl jo nerangumo laikraštis vėluoja pasiekti Jūsų namus. Skambinkite paštui: (718) 990-1075. Rašykite: Postmaster, Mailing Requirements, 1050 Forbell St., Brooklyn, NY 11256. Atminkite, kad tik Jūsų dažni skambučiai ar skundo laiška paštui, gali pakeisti situaciją.

KALIGRAFIJOS PARODA JT RŪMŲ PRIEANGYJE

Jungtinių Tautų rūmų lankytojų informacijos salėje vyksta įvairios parodos. Pastaruoju metu ten buvo įdomi kaligrafijos paroda. Ją surengė Tarptautinė Raidyno korporacija, globojant Jungtinių Tautų UNESCO organizacijai.

Kaligrafija — gražaus rašymo menas, kurį esame įpratę matyti, dažniausiai lotynišku raidynu, rašalu ar tušu plunksna parašytus adresus, diplomus, kvietimus ir panašiai. Šią parodą aplankius matyti, kad kaligrafija yra daug platesnės apimties. Ji apima ir rašybą teptuku, naudojant akvarelinius ar aliejinis dažus, raizinius medyje ar metalė, įspaudas minkštame kartono popieriuje ir kitose medžiagose. Ji taip pat apima visą rašymą, įskaitant ir spausdinimu naudojamą raidyną, ir ne vien tik lotynišką. Šioje parodoje buvo išstatyti kaligrafiški darbai ir su rusišku, gotišku, graikišku, gruziškų ir hebrajiškų raidynais.

Nežinia kodėl ši paroda apsiribojo darbas daugiausiai iš Rytų Europos kraštų. Parodoje išstatyta apie 50 darbų. Lietuva buvo reprezentuojama trijų kaligrafų. Visi trys gimę 1958 metais: Mindaugas Petrusis iš Klaipėdos, Lydija Skačkauskaitė iš Kretingos, Andrei Kovelin iš Palangos.

M. Petrusis čia dalyvauja su dviem gan didelio formato kelių raidžių besikartojančia kompozicija — piešiniais, pavadintais Emocija II ir III.

L. Skačkauskaitė dalyvavo su dviem kūrinių nedidelio formato. Tekstas, nors tik trijų trumpų eilučių, buvo tikra maišalynė, jokiū būdu neišskaitomas. Pagal anglišką vertimą, turėtų reikšti — "Jeigu jautiesi gerai, nesirūpink — greit praeis". Panašiai ir su jos antruoju kūriniu, pavadinu "Ryto laikas".

A. Kovelin išstatė keturis darbus, labai abstraktiškus, visus pavadinęs "Kompozicija".

Parodoje yra ir tikrai gražių, labai skoningų kaligrafijos darbų. Bet jų nedaug. Ir tikrai yra nesuprantama, kodėl šitokioje parodoje yra išstatomi primityvūs grafiti darbai ar mažai raštingo žmogaus užrašai ant kartoninių pakavimo dėžių?

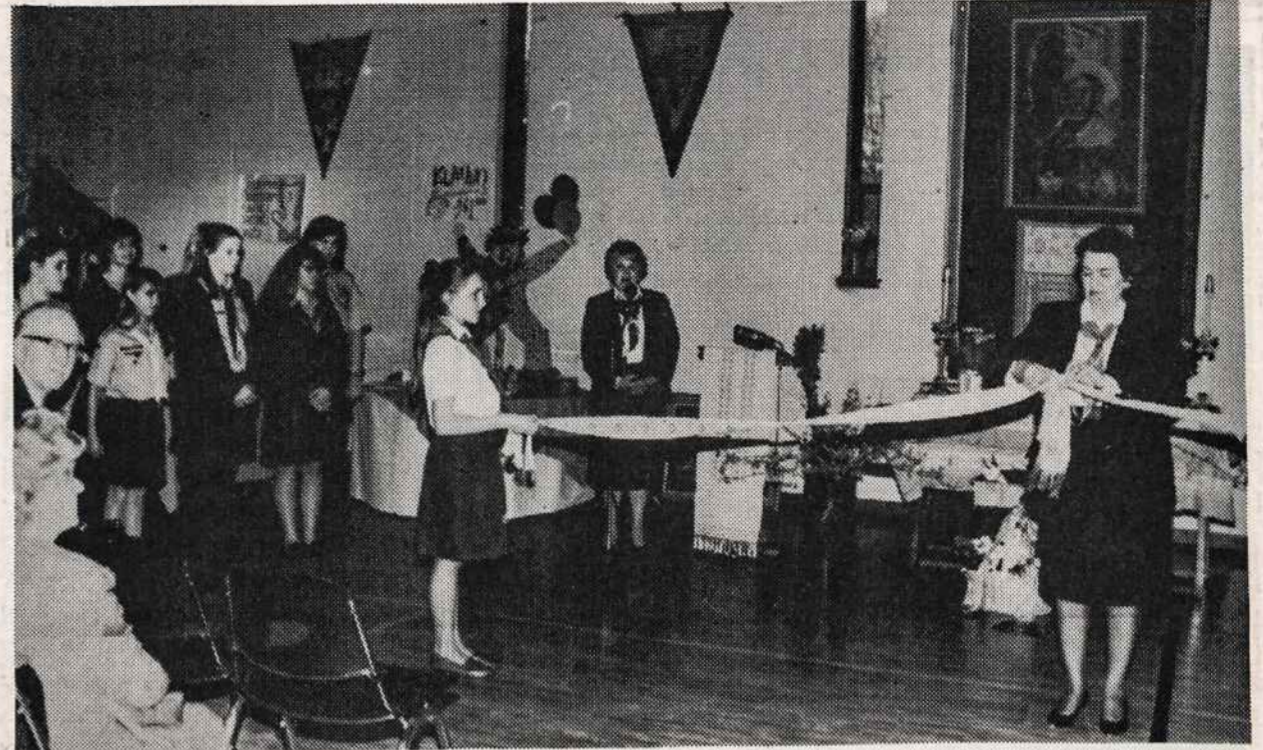
Kęstutis K. Miklas

East Windsor, NJ, sausio 19 d. gimė Gabija Marija. Naujagimė dukrelė labai džiaugiasi tėvai Deborah (Didžbalytė) ir Vytautas Pileikai.

Reikalinga moteris pagelbėti vyresnio amžiaus moteriai, reikia gaminti maistą. Gali gyventi drauge. Duodamas atlyginimas. Skambinti (718) 847-4496. (sk.)

Vilniuje (Šeškinėje) netoli centro parduodamas gražiai ir saugiai įrengtas 2 kambarių ir virtuvės butas. Vaizdas iš 14-to aukšto. Yra telefonas. Skambinti: (203) 629-8407. (sk.)

Duok *Darbininką* paskaityti tiems, kurie jo neprenumeruoja, paskui paragink užsakyti.

Kaziuko mugės atidarymas Kultūros Židinyje. Juostas atriša Aldona Pintsch. Prie mikrofono Vida Jankauskienė, vadovavusi programai. Liudo Tamošaičio nuotrauka.

KAZIUKO MUGĖ KULTŪROS ŽIDINYJE

New Yorko skautų rengiama tradicinė Kaziuko mugė buvo kovo 6 d. Kultūros Židinio salėse. Paprastai Kaziuko mugėi yra užimtos visos patalpos, nes tuo metu čia vyksta didelė veikla ir judėjimas.

Gėlės atnešamos į mišias

Mugė paprastai pradeda 12 val. mišiomis didžiojoje salėje. Visi stalai jau parengti mugėi, apkrauti dirbiniais. Salės viduryje lanku sustatytos kėdės. Susėdę žiūrį į kiemo pusę. Toje pusėje prie sienos įrengtas altorius. Ant sienos pakabintas dail. Adomo Galdiko tapytas šv. Kazimiero paveikslas, aplinkui lietuviškos juostos, skautų vienetų vėliavėlės su įrašais, skautiški ornamentai ir papuošimai.

Mišias aukojo kun. dr. Kornelijus Bučmys, OFM, "Darbininko" vyr. redaktorius, skautų kapelionas. Jis prie altoriaus atėjo su skautiška palyda, buvo nešamos tuntų vėliavos, ejo mišių patarnautojai, ir kita palyda.

Visai mugėi vadovavo ir ją daugiausia organizavo vyr. sk. Vida Jankauskienė, pilna energijos ir sumanumo, mokanti visur kalbėti aiškiai ir pakiliai. Per garsiakalbį ji ir dabar pranešė, kad atnešamos gėlės, šv. Kazimiero simboliai, atnešama skautijos istorija, kurią parašė čia gyvenęs Petras Jurgėla. Atnešta ir gelių krepšelis bei mišių aukos.

Prieš mišias dalyviai sugiedojo "Pulkim ant kelių", mišių metu dar sugiedojo keletą populiarių giesmių. Pamokslą pasakė kun. Bučmys, primindamas šv. Kazimiero pamaldumą, jo šventės papročius ir Kaziuko mugę.

Po mišių, dar neišnešus vėliavos, prie altoriaus vyko trumpa skautiška programėlė, užrišti

Iš Metropolitan operos rūmų kovo 19 d., šį šeštadienį, 1:30 val. popiet New Yorko laiku per radiją bus transliuojama Francesco Cilea opera "Adriana Lecouvreur". Pagrindiniai solistai: Mirella Freni, Luis Lima, Sherrill Milnes. Diriguoja Roberto Abbado. Kovo 26 d., ateinantį šeštadienį, bus transliuojama Giacomo Puccini opera "La Bohème".

Gera žinia New Yorko ir apylinkių lietuviams

VILTIES siuntinių agentūra praneša, kad sekančiam konteineriui siuntinių paimti į New Yorką atvyksime kovo 26 d. Siuntinius priimsime Kultūros Židinio kieme (buv. spaustuvės patalpose) nuo 12 iki 4 val. popiet. Jokių miltų mokesčių nėra. Dėl visos informacijos skambinkite tel. (617) 269-4455.

VILTIS

Lithuanian Relief Parcel Service
368 West Broadway
Boston, MA 02127
(Žiūr. skelbimą 6-tame psl.) (sk.)

klakraiščiai pakeltiems į aukštesnius skautiškus laipsnius.

Trumpos programos metu pagerbta ps. fil. Daina Penikaitė, baigusi skautiškus Gilvelio kursus. Kovo 11 d. tema du eilėraščius padeklamavo paukštytė Viktorija Galkutė ir Mantas Šaučiūnas.

Mugės atidarymui buvo surištos dvi ilgos lietuviškos juostos, kurias laikė skautai ir skautės. Ta proga žodelį tarė kun. Bučmys. Mugė atidaryti buvo pakviesta vyr. sk. Aldona Pintsch. Ji atrišo juostų mazgą. Ps. fil. Daina Penikaitė paskelbė, kad mugė jau atidaryta.

Visi sujudo, sukruito

Tuoju po pamaldų prasidėjo mugės gyvenimas. Pirmą iš salės vidurio kėdes nustūmė į pašalius, kad žmonės galėtų laisviau judėti. Tada žmonės ejo nuo stalo prie stalo, apžiūrėdami, kas ką čia išstatė. Čia pirmiausia į akis krito daugybė įvairiausių rankdarbių, papuošalų. Iš Washingtono buvo atvykę Mindaugas ir Irena Jankauskai, kurie anksčiau čia gyveno. Mindaugas yra skulptorius ir atvežė daug skulptūrų, kurios užėmė bent kelis stalus. Skulptūros daugiausia komiškos, padarytos iš medžio, nelakuotos, nedažytos. Buvo išstatyta ir įvairiausių papuošalų, atliktų skirtinga technika. Buvo ir lietuviškų lėlių stalai, gintaro

papuošalai, sportiniai marškiniai. Algis Jankauskas turėjo ir Barcelonos olimpiados lietuvių krepšinio komandos marškinėlių, kuriuos pardavinėjo su pasiėkimu. Buvo ir paveikslų, ir meniškios keramikos darbų. Kazimieras Matuzas turėjo lietuviškų pašto ženklų, pašto ženklų video juostą, gintaro.

Scenoje vyko bingio žaidimai, sportinių kambarių buvo rodoma vaizduojamos iš jubiliejinės skautų stovyklos.

Mažoje salėje buvo įrengta kavinė su pyragaičiais ir restoranas, kur nemaža žmonių pietavo. Vietų net trūko, net laiptų prieangyje buvo padėti restorano stalai, kur žmonės gana patogiai įsitaisė.

MAISTO SIUNTINIAI VELYKOMS

\$39.- Šventinis maisto siuntinys:

Tirpi kava, malta kava, tirpi arbata, kakava, vaisių koncentratas, aliejus, mėsos konservai, multivitaminai, aspirinas.

VISKAS UŽSIENIETIŠKA.

\$98.- Įvairaus maisto rinkinys: 55 svarai=25 kg

Dešra	1.5 kg	Mėsos konservai	1.2 kg
Šprotai	0.5 kg	Vaisių konc.	1.5 ltr.
Margarinas	1.2 kg	Aliejus	3 ltr.
Sūris	0.6 kg	Sausainiai	2 pok.
Tirpi kava	200 g	Tirpi arbata	400 g
Malta kava	300 g	Cukrus	4.5 kg
Kakava	400 g	Ryžiai	3 kg
Makaronai	2.5 kg	Silkė	0.5 kg
Majonezas	1 kg	Šokoladas	1 plyt.
Švieži ar džiovinti vaisiai	1 kg	Žirneliai ar agurkai	0.7 kg
Aspirinas	250 tbl.	Vitaminai	250 tbl.

VISKAS UŽSIENIETIŠKA

\$75.- Įvairaus maisto be mėsos: 44 svarai=20 kg

Cukrus, ryžiai, makaronai, margarinas, aliejus, vaisių koncentratas, malta kava, tirpi kava, tirpi arbata, kakava, džiovinti ar švieži vaisiai, sausainiai, konservuoti žirneliai arba agurkai, majonezas, multivitaminai, aspirinas.

VISKAS UŽSIENIETIŠKA

Talpintuvai į Lietuvą - kas savaitę.

Skubiems siuntiniams - AIR CARGO.

Pinigai pervedami doleriais.

Siunčiami automobiliai talpintuvuose.

TRANSPAK

Dirbame nuo 1987

2638 W. 69th St., CHICAGO, IL 60629

(312) 436 - 7772

"SIMO" (VYTAUTO BABRAVIČIAUS) KONCERTAS

Įvyks kovo 19 d., šeštadienį, 7 val. vakaro Kultūros Židinio mažojoje salėje 361 Highland Blvd., Brooklyn, NY.

Po koncerto užkandžiai, atgaiva ir šokiai įėjimo auka \$10.00

Koncertą rengia ir visus atsilankyti kviečia Kultūros Židinio vadovybė